

Да ўвагі!

Хто хоча набыць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Народная Воля

СЛОВА СЯБРА

3-ЗА КРАТАЎ

Дзе Андрэй Саннікаў?

Учора з палітвязнем у праўчай калоніі № 4 Магілёва спрабавала сустрэцца яго абаронца Марына Кавалеўская. Безвынікова.

Начальнік калоніі **Аляксандр Ламза** адмовіў абаронцы. Сваю адмову ён патлумачыў тым, што Саннікаў у калоніі знаходзіцца часова, бо з'яўляецца транзітным перасылным. Аднак заявіў, што адміністрацыя парушае правы Саннікава на атрыманне юрыдычнай дапамогі ў любы час, незалежна ад таго, з'яўляецца ён транзітным перасылным ці знаходзіцца ў месцы зняволення.

У той жа дзень Марыну Кавалеўскую не пусцілі ў будынак абласнога ўпраўлення Дэпартамента выканання пакаранняў, спаслаўшыся на тое, што гэта рэжымны аб'ект. Аднак вымушана была пісаць скаргу на вуліцы. Яна пачыла гэта прызначэннем і запатрабавала Кнігу скаргаў. 10 хвілін не было ніякай рэакцыі, а потым юрыста, нарэшце, запрасілі ў будынак. Пры гэтым перад будынкам з'явіліся дадатковыя сілы міліцыі.

Днём раней, 16 лістапада, у Мінску жонка Андрэя Саннікава **Ірына Халіп** ледзь не штурмавала Дэпартамент выканання пакаранняў. Як толькі Ірына даведалася, што адвакат яе мужа не знайшла свайго падбаронца ў Бабруйскай калоніі, выклікала таксоўку і накіравалася да кіраўніка Дэпартамента. Дзяжурны не прапусціў журналістку, патлумачыўшы, што трэба да кіраўніцтва прыходзіць па пятніцах у прыёмны дзень. Ірына не разубілася і патэлефанавала

сваім калегам. Прайшло літаральна некалькі хвілін і ў двары Дэпартамента сабралася больш за дзясятка карэспандэнтаў, прыехала таксама Наста Палажанка, экскандыдат на пасаду прэзідэнта Уладзімір Някляеў, актывісты дэмакратычнага руху. Адміністрацыя ДВП у даўгу таксама не засталася і выклікала кіраўніцтва ГУУС, а тая ў сваю чаргу прыбылі з эскортам з так званай групы дакументавання і байцамі ў цывільным.

Праз некалькі хвілін Халіп прапусцілі да начальства. Выканаўца абавязкаў кіраўніка ДВП **Сяргей Працэнка**, праўда, не адказаў дакладна, дзе знаходзіцца Андрэй Саннікаў, сказаўшы толькі, што яго перавялі ў іншае месца на тэрыторыі Віцебскай вобласці. «Віцебск?», — спытала Ірына. Той адказаў, што жанчына ідзе ў патрэбным накірунку і параіў... шукаць. Пры гэтым ён дадаў, што Саннікаў паўтарыць траекторыю папярэдняга этапу.

Ірына Халіп лічыць, што сапраўднае месцазнаходжанне яе мужа ўтойвае. «Я вельмі сумняваюся, што Андрэй знаходзіцца ў Магілёўскай калоніі. Раней ён там быў і з ім сустракаўся адвакат без усялякіх перашкод. Мне падаецца, што нас папроста хочучь пусціць па лжывым следзе. Не ведаю толькі, з якой мэтай гэта робіцца», — сказала Ірына Халіп.

Любоў ЛУНЁВА.

Нават пад расстрэлам не падпішу памілаванне на імя Лукашэнкі

Адміністрацыя Шклоўскай калоніі, дзе экс-кандыдат у прэзідэнты **Мікалай Статкевіч** адбывае шасцігадовы тэрмін зняволення за быццам бы арганізацыю масавых беспарадкаў 19 снежня 2010 года, не пакідае спроб прымусяць палітыка напісаць заяву на імя **Аляксандра Лукашэнкі**.

Пра гэта «Народнай Волю» расказвала грамадзянская жонка палітыка **Марына Адамовіч**. «Адміністрацыя калоніі вырашыла змяніць тактыку ў дачыненні да Статкевіча», — расказала яна. — Замест запалоўванню пачаліся ўгаворы. У Статкевіча пытаюцца, на якіх бы ўмовах ён сам напісаў прашэнне аб памілаванні на імя Лукашэнкі. **Мікалай Віктаравіч** адказаў, што нават пад расстрэлам не напіша гэтую паперу».

Марына Адамовіч таксама паведаміла, што **Мікалай Статкевіч**, нягледзячы на траўму рукі, па-ранейшаму працуе на лесаліцы — ён цягае бярвенні шэсць дзён у тыдзень.

Акрамя таго, жонка палітыка вельмі перажывае за ягонае здароўе — за кратамі ў Статкевіча абвастраліся праблемы з сэрцам — гэта наступствы шматдзённай галадоўкі ў СІЗА КДБ. Па словах **Марыны Адамовіч**, просьбы Статкевіча аб тым, каб яму зрабілі біяхімічны аналіз крыві і электрокардыяграму сэрца, застаюцца без задовальнення.

Тым часам збор подпісаў за вызваленне Статкевіча распачаў буйнейшы ў Германіі галіновы прафсаюз — прафсаюз металінадуштры. Мяркуюцца, што сабраныя подпісы будуць перададзены ў Адміністрацыю **Аляксандра Лукашэнкі**.

Павел Севярынец: «Размова аб маім пераводзе ў Віцебск не ідзе...»

Сустаршыня аргкамітэта па стварэнні «Беларускай хрысціянскай дэмакратыі» **Павел Севярынец** па-ранейшаму адбывае пакаранне ў вёсцы **Куплін Пружанскага раёна Брэсцкай вобласці**.

— Пасля таго як мне было адмоўлена ў змякчэнні меры пакарання ў выглядзе пераводу на іншую «кімію» — бліжэй да дому ў Віцебск, цікаваць да майго персону з боку адміністрацыі спецкамендатуры згасла, — расказаў ён учора. — Размова аб маім пераводзе ў Віцебск не ідзе. З просьбаі аб напісанні памілавання ніхто не звяртаецца...

Дзмітрый Бандарэнка зноў у турэмным шпіталі

Сябра выбарчага штаба экс-кандыдата ў прэзідэнты **Андрэя Саннікава** **Дзмітрый Бандарэнка**, які адбывае два гады пакарання ў **Магілёўскай калоніі** за ўдзел у масавых беспарадках, ізноў пераведзены ў турэмную медыцынскую часць.

Як вядома, у Бандарэнку вялікія праблемы з пазваночнікам. У зняволенні палітык перанёс аперацыю, пасля якой патрабуецца некалькі месяцаў рэабілітацыі пад наглядом дактара. Аднак літаральна адразу пасля аперацыі Бандарэнку перавялі ў атрад. А праз некалькі дзён ізноў вярнулі ў турэмны шпіталь: зноў абвастраліся болі ў спіне.

Нягледзячы на ўсе спробы адміністрацыі калоніі, скіраваныя на тое, каб Бандарэнка напісаў прашэнне аб памілаванні на імя **Аляксандра Лукашэнкі**, Бандарэнка, маючы кепскае здароўе, такую паперу пісаць адмаўляецца.

Барыс Стругацкі падтрымаў Зміцера Дашкевіча

Асуджанага на два гады пазбаўлення волі за хуліганства старшыню незарэгістраванага «Маладога фронту» **Зміцера Дашкевіча** падтрымаў вядомы расійскі пісьменнік **Барыс Стругацкі**. Пра гэта Дашкевіч напісаў у лісце да намесніцы старшыні «Маладога фронту» **Анастасіі Палажанка**. Вядома, што **Барыс Стругацкі** разам з заслужаным артыстам Расіі **Аляксеем Дзеўчанкам** накіравалі ліст у падтрымку **Зміцера Дашкевіча** ў Дэпартамент выканання пакаранняў Беларусі.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ЧУЛІ?

Цэны на машыны могуць паехаць уніз

Эксперты мяркуюць, што пасля ўступлення Расіі ў Сусветную гандлёвую арганізацыю (СГА) для беларусаў зніжыцца мытныя пошліны на аўтамабілі.

Днямі была пастаўлена кропка ў 18-гадовых перамовах аб членстве Расіі ў СГА. Яны сталі самымі доўгімі за ўсю гісторыю арганізацыі (да таго рэкардаментам быў **Кітай**, які далучыўся 15 гадоў).

Але, у рэшце рэшт, рабочая група, якая складалася з прадстаўнікоў краін, што гандлююць з Расіяй, ухваліла дакумент, які адкрывае расіянам дарогу ў СГА. Афіцыйна Расія прымуць у шэрагі арганізацыі ў сярэдзіне снежня, на так званай міністэрскай канферэнцыі — вышэйшым афіцыйным органе СГА.

Як паведамаў «Ведомости» са спасылак на афіцыйныя крыніцы, пасля ўступлення ў Сусветную гандлёвую арганізацыю

Расія знізіць мытныя пошліны на аўтамабілі. З сённяшніх 35 працэнтаў на працягу пяці гадоў для машын узростам ад трох да сямі гадоў тариф зменшыцца на 20% (з 1,2–2,8 еўра за кубічны сантыметр прыкладна да 0,7–1,6 еўра). Для аўтамабіляў узростам да трох гадоў узважна пошліна скараціцца з цяперашніх 30% да 25%. Затым тры гады стаўка застаецца нязменнай, а далей, на працягу чатырох гадоў, будзе штогод зніжацца на 2,5%. Такім чынам, у выпадку далучэння Расіі да СГА ў гэтым годзе, у 2019 годзе памер пошліны на новыя аўтамабілі складе 15%. Што датычыцца машын, якія старэйшыя за 7 гадоў, то для іх па-ранейшаму будуць

дзеяннаць цяперашнія пошліны, якія складаюць 2,5–5,8 еўра за кубічны сантыметр.

Нагадаем, што з 1 ліпеня 2011 года ў Беларусі пачалі дзейнічаць адзіныя для Мытнага саюза мытныя пошліны на ўвоз аўтамабіляў з расійскімі і павялічыліся ў некалькі разоў. Ці будуць гэтыя пошліны зніжаны і для беларусаў пасля ўступлення Расіі ў Сусветную гандлёвую арганізацыю?

«Афіцыйны каментарый з гэтай нагоды павінен з'явіцца ў бліжэйшы час», — коротка адказалі нам у Дзяржаўным мытным камітэце Беларусі. — Пакуль што не можам нічога сказаць».

шыны да 7 гадоў павінны знізіцца для беларусаў прыкладна да 20 працэнтаў, — каментуе сітуацыю эканаміст **Леанід ЗАЙКА**. — Праўда, гэта будзе адбывацца не адразу. Так што нас можна павішчаваць. Капіталістычная Сусветная гандлёвая арганізацыя працуе на карысць пралетарскай беларускай дзяржавы. Праўда, я наогул не разумею, чаму ў беларусаў бралі пошліны за ўвоз машын. Гэта ж здык у рамках формулы сацыяльна-арыентаванай эканомікі. Якая ж яна сацыяльна-арыентаваная, калі з народа бяруць грошы за тое, што мы самі не вырабляем?

Ім стаў **Аляксандр Пятроў**, які раней узначальваў УП «Мінскград». Як вядома, гапоўны архітэктар сталіцы **Віктар Нікіцін** і яго першы намеснік **Аляксей Мартынаў** сышлі ў адстаўку пасля вераснёўскага выступлення кіраўніцка краіны, калі ён раскрытыкаваў дзейнасць **Мінгарвыканкама** ў пытанні рэалізацыі інвестыцыйных праектаў у Мінску. Сталіца была без гапоўнага архітэктара амаль два месяцы.

«Безумоўна, пошліны на машыны да 7 гадоў павінны знізіцца для беларусаў прыкладна да 20 працэнтаў, — каментуе сітуацыю эканаміст **Леанід ЗАЙКА**. — Праўда, гэта будзе адбывацца не адразу. Так што нас можна павішчаваць. Капіталістычная Сусветная гандлёвая арганізацыя працуе на карысць пралетарскай беларускай дзяржавы. Праўда, я наогул не разумею, чаму ў беларусаў бралі пошліны за ўвоз машын. Гэта ж здык у рамках формулы сацыяльна-арыентаванай эканомікі. Якая ж яна сацыяльна-арыентаваная, калі з народа бяруць грошы за тое, што мы самі не вырабляем?»

— Безумоўна, пошліны на машыны да 7 гадоў павінны знізіцца для беларусаў прыкладна да 20 працэнтаў, — каментуе сітуацыю эканаміст **Леанід ЗАЙКА**. — Праўда, гэта будзе адбывацца не адразу. Так што нас можна павішчаваць. Капіталістычная Сусветная гандлёвая арганізацыя працуе на карысць пралетарскай беларускай дзяржавы. Праўда, я наогул не разумею, чаму ў беларусаў бралі пошліны за ўвоз машын. Гэта ж здык у рамках формулы сацыяльна-арыентаванай эканомікі. Якая ж яна сацыяльна-арыентаваная, калі з народа бяруць грошы за тое, што мы самі не вырабляем?»

Алесь СІВЫ.

Рэбус дня

Беларускія ўлады не стамляюцца паўтараць: у нас лепш, чым у Расіі.

Тады чаму расіяне не едуць на заробкі ў Беларусь?

У той час, як сотні тысяч беларусаў батрачаць на будоўлях у Расіі.

ПОЗАБОТИЛИСЬ

Добавят пол-упаковки «Памперсов»...

Міністэрства труда і сацыяльнай зашчыты Беларусі абяцае, што з 2012 года павысится размер государственного пособия по уходу за ребенком в возрасте до трех лет.

Напомним, что с 1 ноября 2011 года ежемесячное пособие по уходу за ребенком составляет: до достижения возраста трех лет — 574,790 рублей, старше трех лет — 172,440 рублей.

Между тем первый заместитель министра труда и социальной зашчыты **Петр ГРУШНИК** заявіў журналістам, што размер государственного пособия по уходу за ребенком в возрасте до трех лет павысится в Беларуси с 2012 года.

Он отметил, что уже разрабатывается проект указа, которым предусматривается увеличение этого вида пособия на первого ребенка — до 35% сред-

немесячной заработной платы в республике, на второго и последующих детей — до 40%. Ожидается, что указ вступит в силу с 1 января 2012 года.

По официальным данным, средняя зарплата работников бюджетной сферы в сентябре этого года составляла 2 миллиона 49 тысяч рублей. Если отталкиваться именно от этой цифры, то размер пособия с нового года будет около 700 тысяч. Добавят 130,000 рублей, на которые для ребенка можно купить половину упаковки детских «Памперсов». Для маленького ребенка — на неделю... **Алесь СВЕТАНИЧ**.

Пачуцце чалавечнасці

Яно пранізвае ўсю яго паэзію. **Анатоль Вяцінскі** — дзіця вайны — спазнаў змалку жахі і цяжкасці ліхалецця, рана пачаў разумець бедны людзей, шчыра спачуваць ім і па магчымасці дапамагаць. Адсюль яго цікаваць да маральна-этычных праблем, барацьба супраць хлусні і подласці, страху і двурожнасці, усялякай несправядлівасці. Адсюль — імкненне да паразумення між людзьмі, вера ў ідэалы дабра, у любоў і каханне. Як нязломны адрэджнец беларускасці, **Анатоль Ільч** агульнячальна выяўляе праблемы разглядае праз прызму нацыянальнага, праз шчырую любоў да Беларусі, роднай прыроды, матчынай мовы, беларускай культуры.

Дасягнуўшы высокіх вяршынь майстэрства, **Анатоль Вяцінскі** стаў жывым класікам беларускай літаратуры. Добрачытваецца і грамадзянская адказнасць ніколі не пакідалі яго і ў часы працы журналістам, асабліва галоўным рэдактарам газеты «Літаратура і мастацтва», а таксама народным дэпутатам Вяркоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 12-га склікання. Трэба адзначыць яго важкі ўклад у выпрацоўку тэкста **Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі** і ў стварэнне новай Канстытуцыі краіны.

У сваё 80 гадоў **Анатоль Ільч Вяцінскі** поўны сіл, аптымізму, творчага запалу, чаго жадаю яму і надалей на многія-многія гады.

Радзём ГАРЦЫКІ, акадэмік НАН Рэспублікі Беларусь.

(Інтэрв'ю з **Анатолем Вяцінскім** чытайце на 3-й стар.)

ЗАКУЛІССЕ

Мікалаю Пінігіну не падабаецца «Панарама»

Мастацкаму кіраўніку **Купалаўскага тэатра Мікалаю Пінігіну** не падабаецца, што фестываль «Панарама» мае аднолькавую назву з аналітычнай праграмай, якая выходзіць на тэлеканале «Беларусь-1».

Гапоўна мэта V Міжнароднага тэатральнага фестывалю «Панарама», які стартуе ў Мінску 20 лістапада, — прадэманстраваць беларускім глядачам самую лепшую еўрапейскую спектаклі.

«Мы выбіралі спектаклі, якія мы адноўляем перш за ўсё фінансавана», — прызнаўся рэжысёр. — І, безумоўна, за якія нам не будзе сорамна».

У Мінск прыедуць тэатры з Венгрыі, Расіі, Літвы і Польшчы, глядачы змогуць патрапіць на тэатрыя сустрэчы са знакамітымі акцёрамі **Уладасам Багдонасам, Юр'осам Будрыцісам, Рэгімантасам Адамайцісам**. Спектаклі пакажуць на розных тэатральных пляцоўках. Будынак тэатра дагэтуль у рэканструкцыі, таму запрашаць гасцей купалаўска прыходзіцца на «чужое поле».

«Вы думаеце, нам лёгка выпускаць спектаклі, калі мы на рэканструкцыі?» — рытарычна адказаў Пінігін на пытанне «Народнай Волю» аб тым, не прасцей было б адкаляваць існуючыя «Панараму» да завяршэння вялікіх рамонтных работ у Купалаўскім.

У рэшце рэшт рэжысёр прызнаўся, што яму ўвогуле не падабаецца назва фестывалю. Маўляў, яна нагадвае назву аналітычнай праграмы на Беларускім тэлебачанні...

Марыя МАЛЕВІЧ.

У Мінску — новы галоўны архітэктар

Ім стаў **Аляксандр Пятроў**, які раней узначальваў УП «Мінскград». Як вядома, гапоўны архітэктар сталіцы **Віктар Нікіцін** і яго першы намеснік **Аляксей Мартынаў** сышлі ў адстаўку пасля вераснёўскага выступлення кіраўніцка краіны, калі ён раскрытыкаваў дзейнасць **Мінгарвыканкама** ў пытанні рэалізацыі інвестыцыйных праектаў у Мінску. Сталіца была без гапоўнага архітэктара амаль два месяцы.

Алесь СІВЫ.

ВАЖНО!

Льготы на строительство жилья сохраняются?

В ближайшее время в Администрации президента должен поступить проект указа о застройщиках-льготниках. Правительство предлагает сохранить льготные условия строительства для тех, кто успел заключить договоры с застройщиками и уже начал строить

себе жилье. К слову, 15 ноября проект документа рассматривался на заседании Президиума Совета министров. И как рассказал во время «прямой линии» в правительственной газете «Республика» заместитель премьер-министра **Анатолий Калинин**,

новые подходы были одобрены большинством членов правительства.

— Мы планируем, что указ после его подписания вступит в силу до конца ноября 2011 года, — уточнил вице-премьер.

Большинство льготников — молодые семьи

Но вряд ли всем помогут.

— Особое внимание уделено молодым семьям. Из 866 тысяч граждан, состоящих в очереди, их 404 тысячи. Для финансирования их с господдержкой нужно 74 триллиона рублей. У нас же сегодня выделено из всех источников 7,5 триллиона. Дополнительно предусмотрено выделить из местных бюджетов один триллион рублей. Такой суммой мы располагаем, поэтому всем включить на прежних условиях мы не сможем, — пояснил **Анатолий Калинин**.

По словам вице-преьера, список категорий, которые ранее имели льготы на строительство жилья, сокращен до 15 позиций. В первую очередь строить жилье на льготных условиях смогут многодетные семьи. Но — внимание — те, у кого четверо и более детей. Для них, пообещал **Калинин**, жилье будет построено в течение следующего года. — Мы также предусмотрели различные подходы по процентным ставкам. Самые выгодные условия — для многодетных семей: кредит под 1% на 40 лет. Также в республике оставлены прежние условия кредитования — 20 квадратных метров на одного члена семьи. Для минчан эта норма уменьшена до 15 квадратных метров, — прокомментировал документ заместитель премьер-министра.

Игорь ЗАЛЕССКИЙ.

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Цена квадратного метра — 900 долларов

Председатель комитета строительства и инвестиций Мингорисполкома **Александр Доменикан** заявил, что в следующем году в Минске планируется построить 1 млн кв. м жилья.

Ранее озвучивалась другая цифра — 1,2 млн кв. м жилья. «В настоящее время рассматриваются два варианта: либо 500 либо 600 тысяч кв. м будет построено для нуждающихся в улучшении жилищных

условий», — отметил он. По его словам, «цифра рассматривается, поскольку не определена сумма, которая будет предоставлена для обеспечения господдержки».

Как отметил чиновник, если будет установлено 500 тысяч кв. м, то «изменится соотношение среди застройщиков: 40% будут строить для ЖСПК (жилищно-строительный потребительский кооператив), а 60% — для долевого строительства, в

том числе и для граждан, которые пользуются господдержкой».

Представитель Мингорисполкома также отметил, что будет расти и стоимость строительства. «Наши расчеты показывают, что стоимость квадратного метра в районе 6 млн — это оптимистичная цена. Я думаю, что цена будет формироваться в районе 900 долларов в эквиваленте», — сказал председатель комитета.

НЕЛЬГА МАЎЧАЦЬ!

Час шэрых зданяў,

альбо Хто насамрэч «пятая калона» ў краіне непалоханых уладароў...

У кастрычніку стала вядома, што адзіна на Беларусі беларускамоўная газета для дзяцей і падлеткаў «Раніца» перастала існаваць. Такі ж лёс напаткае неўзабаве і «Бярозку» — апошні багемны роднамоўны ў краіне Маленства...

Тлумачэнне ліквідацыі на колькі бессаромнае, настолькі і цынчнае: абдова выданні, бачыце, стратныя ў фінансавым плане, проста непаспелыя для суднальнага дзяржбюджэту. Як быццам у нас няма прапрадпрыемстваў і гэтэліў ж калгасаў (па-цяперашняму СВК) не стратныя і не абцяжарваюць гэты самы дзяржбюджэт...

Той бяды, адмахваюцца чыноўнікі, будуць вашыя беларускамоўныя няк уладкаваны: «Раніца» прылепіцца — старонкай ці дзвюма — да «Настаніцкай газеты», а часопіс «Бярозка» ўключыцца ў «Маладосць»... Адным махам, як кажуць, двух зайцоў... А хто пачне рыпацца, для такіх напатагове забойныя ярыльчы — «пятая калона»... Ці там яшчэ круцей — ворагі народа... Альбо зусім папростаму, па-народнаму — «адмарозкі».

Для ачмуралага плесба такая «круцізна» — саладзей за халеву, дармо што ён ні носам, ні рылам пра тую «пятую калону». Тут галюнае — з ланцучым (вартага вялікай сіцы) пракурарка, развядзёны душы «пану сахі і касні». Зорныя персанажы з усім вядомай п'есы пра «пучыстага цара-Башоўну» (як у нас, так і ў Беларускай) здорава-такі карыстаюцца тэатральнымі прыёмамі: адзін ралтам за штурвал энціхальніка ўзніпацца, ці дайверам якім прыкнецца, альбо на «капейцы» — праца ў народ, другі «літоўку» ў рукі ўшчымаць, ці якую кляшчу, альбо тако тэлефону-прачыновству чыноўнікам скроціць — Галівуд адпачывае...

Што тут скажаць — «свае ў дошку хлопцы», проста рылам змялю рыночы, абы таму народу дагадзіць. Электрат ад удзячэння, канечне, пляскае ў ладкі. Калі яму дазваляць... А калі не, тады бярацца за старое, яшчэ ад прыгоніцтва ўсвадомленае: каб жыць у шчасці — трэба красці, красці, красці... Ды яшчэ не высувацца, не прырочыць, не паднімаць галавы вышэй пільнуса. Так і прынаравілі: уначы крадуць, а днём уносяць да нябэсаў хвалу Усемагутнаму уладару, ледзь не клянучыся яму ў пахыццёвай адданасці і «лепячы гарбатава» ўсім, каго той аднёс да ліку «пятай калоны». І мала каму ў мазганьці шокне, што яны самі, а не хто іншы — і ёсць тая «пятая калона»...

Ну, адкуль ім, небаракам, ведаць (Гарвардаў не канчлі, шоклю — па ўсім — праз пень-калоду адолелі), што «пятая калона» складалася з прывасяня генерала Франсіска Франка. Маўліва-агрэсіўныя ворагі Народнага фронту — здраднікі, шпёны, розныя агенты — засталіся ў асудным Мадрыдзе за спінай абаронцаў маладой Рэспублікі. А тым — абаронцаў Мадрыда і ўсіх астатніх, якія пазбавіліся ненавіснага рэжыму караля Альфонса XIII — чакаў на перадазе незайдзёсны лёс. З маўлівай згоды «пятай калоны» народ Іспаніі пачаў дыктатуру яшчэ большага ненавіснага свабоды і дэмакратыі — генерала Франсіска Франка. «Пятая калона» гатовая была на першай позве будучага дыктатара ўда-

рыць у спіну Народнага фронту. Іх таму і назвалі «пятай калонай», што чатыры іншыя падкамандаваннем генерала Эмілія Молы вялі адкрытае наступленне на сталіцу, а «пятая» павінна была ўступіць у дзеянне за спінай рэспубліканцаў у прызначаны час...

У той грамадзянскай калатэчы верх узіў, як вядома, генерал. І не дзіва: на ягоным баку выступіла парачка еўрапейскіх дыктатараў — Мусаліні і Гітлер... З усімі іх танкамі і самалётамі... На баку ж рэспубліканцаў — толькі добраахвотнікі з Еўропы і Амерыкі, тыя, для каго словы «свабода», «радыма», «салідарнасць» не былі пустым гукам. Сярод апошніх быў і Эрнэст Хемінгуэй. Выраз «пятая калона» атрымаў шырокую вядомасць як раз дзякуючы яму. У самыя цяжкія дні ваіны Эрнэст знаходзіўся ў асудным Мадрыдзе, у гатэлі «Флорыда», які на нейкі час стаў штабам інтэрнацыяналістаў і клубам карэспандэнтаў. Там і была напісана адзіная яго п'еса «Пятая калона» — пра дзейнасць рэспубліканскай контрразведкі, якая выкрывала мадрыдскіх прысешнікаў генерала Франка, тых шэрых зданяў, з маўлівай згоды якіх на краіну насювалася карчывая цень дыктатуры. А калі яна ўсталёвалася, учарашнія згоднікі і здраднікі сталі чэлядзю дыктатара...

Гісторыя — хоць і па спіралі — мае ўласціваць паўтарацца. А яшчэ паўтарацца: нельга скавацца ў цені вялікага дрэва, нават калі тое дрэва — дуб. А ўсё таму, што сонца ходзіць па кругу; учора ты ў цені, а заўтра — бачны ўсім. І потым, нават калі ты дубы трымаюць, у іх б'юць малакі, іх спілююць на дрэвы... Пра людзей і гаворкі няма, бо чым скончылі ўсе тры дыктатары і іх прывасні — вядома кожнаму. Старая гісторыя, але спіраль працягвае раскручвацца... Яе серпавіднае лязо пазносіла галавы нават забранзавелым арабскім дыктатарам: адзін некуды збег ад гневу народнага, другі сядзіць (ляжыць) у жалезнай клеці і чакае прысуду, трэцяга знайшлі ў каналізацыйнай трубе і «замачылі», не раўнуючы, як таго пацука... Дарэчы, «пятая калона» мравілася і Кадафі. Амаль шызафранічнага дыктатара (прамы тэлефон тое зафіксаваў) проста гняла паранальна шызэ: усе, хто не з ім — ворагі Джамахірыі, «пятая калона», і яе трэба сцерці ў парох... Яму не ў галаве, што «ворагі» — абсалютная бальшыня лівійскага народа, а сал-

раўдна «пятая калона» — ягоныя ж прысешнікі, якія схаваўся за спінай дыктатара і не маюць нічога агульнага з тым самым народам і яго памкненнямі. Але дыктатары на тое і дыктатары, каб усё паставіць з ног на галаву, з чорнага зрабіць белае, а белае замазаць чорнай фарбай... І, канечне, напатагове ў іх шэрыя здані, гатовыя апраўдаць дзеянні свайго боса, ці проста згоднікі... прамаўчаць.

Ну, не нарадзіліся яшчэ ў Беларусі свае Хемінгуэй, гатовыя і пяром і зброяй біцца за справядлівыя ідэалы чалавецтва, ці хача б за правы сваіх супляменнікаў. Няма ў нас ні Ганса Кале, ні Антуана дэ Сент-Экзюперы... Інакш бы не прамаўчалі (згоднікі) на апошнім з'ездзе пісьменнікаў «уладары дум», а падалі хоць голас у абарону дзіцячых беларускамоўных выданняў — «Раніцы» і «Бярозкі». Але хіба ўпершыню?! Спачатку прыкрылі «Чырвоную змену», пасля правялі сумніўны «моўны» рэфэрэндум, а далей і не прамаўчалі — пакацілі... І ўжо амаль не засталася ў краіні беларускамоўных школ, ні дзіцячых садкоў, ні роднамоўных універсітэтаў... Толькі невялікі гурт інтэлектуалаў — пісьменнікаў-дэмакратаў, палітыкаў, вучоных, мастакоў — працягвае змагацца за права беларускамоўнае беларусы, мець грамадзянскія правы, а не іх прывіды. Астатнія, хто бліжэй да кормчай улады, калі не захлёбваюцца кампліментарнай риторыкай, то маўчаць («паруску» ці па-беларуску), альбо падбрыхаваюць прафесійным ідэалагічным гуру. Так, маўляў, спакайней. Шары колер — няждкі, непрыметны...

І дайшлі мы да асноўнага пытання: хто ж на самай справе «пятая калона» і нашай сярэдняй краіне-бранацы?.. Тая, хто б'ецца за дэмакратыю і нацыянальную культуру, грамадзянскія правы? Ці тая, хто ў цені «вялікага дрэва», якое ўзрасло на роднай глебе, але вельмі падобнае на разлапістую афрыканскую пальму?..

Пра ўсё гэта карцела пацуч не толькі ад чыноўнікаў, якія, спадбіўшыся робатам-аўтаматам, прыхлонулі два старэйшыя ў краіне выданні для дзяцей і падлеткаў, але і ад тых, хто пачынаў свой творчы ўзлёт са старонак «Раніцы» і «Бярозкі». Што з таго атрымалася — паведаў у наступны раз...

Георгій ЧЫГІР.

ПРАТЭСТ

Ау, настаўнікі?

Запавет нашага незабыўнага, несмяротнага паэта Максіма Багдановіча, 120-гадовы юбілей якога хутка будзем адзначаць, звернуты і да нас сённяшніх:

Жыві і цэльнасці шукай, Аб шыраце духоўнай дбай.

Да апошняй хвіліны свайго жыцця сам Максім дбай ад духоўнага ўзабагачэння народа, у тым ліку дзяцей — будучыні Радзімы. Вядома факт: пасля заўчаснай смерці ў маі 1917 года ў Ялце сярод папер на ягонай кватэры знайшлі матэрыялы аэбукі для маленькіх беларусаў «краіны-бранацы» — так пляшчона называў пазт сваю Беларусь. Якое ж абурэнне выклікае ў мяне — і не толькі ў мяне — рашэнне сённяшніх улад аб закрыцці дзіцячых беларускамоўных выданняў — газеты «Раніца» і часопіса «Бярозка»!

Гэтае рашэнне накіравана на канчатковае ўдушэнне беларускай мовы, ад якой і без таго практычна адлучаны нашы ўнукі, бо амаль нідзе яе не чуюць. І ніякія спасылкі чыноўнікаў на «фінансавыя цяжкасці» не могуць служыць апраўданнем ганебнаму, неразумнаму кроку. Хіба такая «эканомія» на самым жыццёва неабходным вырочыць нашу хістку эканоміку? Знайшлі, што называецца, сякеру пад лавай... А

сэкера гэтая, каторы ўжо раз, ходзіць па нашай роднай мове, зведзёнай на нішто.

Падчас сваёй працы ў школе я не аднойчы ўпаўнівалася, што дзеці заўсёды пойдуч за настаўнікам па тым шляху, які той падкажа. Калі настаўнік — чалавек з акрэсленай грамадзянскай пазіцыяй і нацыянальна свядома, вучні адгукнуцца на настаўніцкае слова. Толькі, на бяду, не ўсе настаўнікі такія, інакш чынавенства не мела б зачэпкі спасылання на «нявыгадны» тыраж памянёных выданняў.

З якой цікавасцю мае вучні (СШ №38 і педагагічная гімназія №3 г.Мінска) пісалі вершы ў школьную газету «Купалінка», вялі «сшыткі-скарбонкі» беларускага фальклору, удзельнічалі ў свяце «Падарожжа па краіне беларусаў», ставілі п'есы па творах Максіма Багдановіча і Францішка Аляхновіча, праводзілі дыскусіі «Беларуская культура ў свеце», конкурсы вершаў і гэтак далей.

Лічу, што настаўнікі павінны не адмоўвацца і выступіць у абарону беларускамоўных выданняў для нашых нашчадкаў, бо за імі заўтрашні дзень нашай Радзімы — вольнай, незалежнай, шчаслівай.

Ала КАЖЭРА, ветэран педагагічнай працы.

Мінск.

СКАЗАНА — ПРАВЕРАНА

Цана на сырок у краме на трэць вышэй заводскай

Нядаўна на планёрцы міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Міхаіл Русы заявіў, што асобныя віды малочнай прадукцыі на ўнутрыбеларускім рынку рэалізуюцца з істотнай розніцай у кошце: на паліцы магазінаў малако і малочныя вырабы трапляюць па цане, якая значна перавышае заводскія адпускныя цэны. Русы распарадзіўся сабраць такія факты для прыняцця адпаведных мер.

Пакуль у Міністэрстве сельскай гаспадаркі збіраюць факты, «Народная Воля» вырашыла паглядзець, як адрозніваюцца, напрыклад, кошты на папулярную ў мінчан прадукцыю сталічнага малочнага завода №1 у крамах ад заводскіх адпускных цэн.

Кошты на малако і малочную прадукцыю ў беларускіх рублях

Найменне тавару	Аб'ём	Адпускны кошт	Кошт у краме
Малако (3,2% тлустасці)	1 літр	3640	4440
Малако адтоплене «Славянские традиции»	0,5 кг	2515	3000
Малако дзіцячае «Славянские традиции»	0,2 кг	1400	2420
Кефір дзіцячы	0,25 кг	1916	2340
Сырок глазураваны (з ванілінам)	0,045 кг	1486	2180
Сырок глазураваны (з какавай)	0,045 кг	1548	2160
Ражанка «Минская марка»	0,5 кг	3290	4420
Смятана (26% тлустасці)	0,5 кг	7375	9000
Смятана (26% тлустасці)	0,23 кг	4181	4960
Вяршкі (10% тлустасці)	0,5 літра	3539	4750
Масла сметанковае «Крестьянское» (72% тлустасці)	0,2 кг	8337	9750
Сыроватка 1 літр	718	1080	
Тварог «Жамчужинка» (5% тлустасці)	0,4 кг	6623	8090
Тварог мяккі (9% тлустасці)	1 кг	23800	28.700
Ёгурт «Я вкусный»	0,5 кг	3283	3600
Маянэз «Славянский» (з грыбамі)	0,2 кг	2808	4380

Як бачым, магазінныя кошты па некаторых пазіцыях не проста значна адрозніваюцца ад заводскіх адпускных: накрутка складае амаль 50 працэнтаў. На адным глазураваным сырку, вага якога 45 (!) грамаў магазіны забраўляюць 694 рублі: на заводзе

купляюць па 1486, а нам прадаюць па 2180!

Справа ў тым, што з канца красавіка магазінам дазволена самім усталяваць цэны на малако і кісламалочную прадукцыю, за выключэннем кефіру. Раней яны былі абмежаваны пастановай

Мінэканомікі, якая рэгулявала памер гандлёвых надбавак — падмаца кошты на малочную прадукцыю магазіны не мелі права больш як на 13—20 працэнтаў. А цяпер — вольніца!

Віталій ГАРБУЗАЎ.

ПОМОЩЬ

Скидки на продукты получат только самые бедные

Мингорисполком начал выдавать дисконтные карточки, по которым можно покупать продукты со скидкой 3–5%, а промышленные товары — 10–12%.

Получить дисконтную карточку могут:

- малообеспеченные многодетные семьи вне зависимости от дохода;
- одинокие пенсионеры по возрасту (с доходами ниже бюджетного прожиточного минимума, сейчас это 574.790 рублей);
- инвалиды I группы (с доходами ниже бюджета прожиточного минимума, сейчас это 574.790 рублей);
- инвалиды II группы (с доходами ниже бюджета прожиточного минимума, сейчас это 574.790 рублей);
- сироты — выпускники интернатских учреждений от 18 до 23 лет;
- семьи инвалидов с несовершеннолетними детьми.

ЦИТАТА ДНЯ

Единой валюты в Таможенном союзе не будет

Я думаю, что в ближайшие несколько лет в повестку дня вопрос о переходе на единую валюту ставиться не будет», — заявил заместитель председателя Центробанка «Россина» Сергей Швецов на Федеральном инвестиционном форуме в Москве. Как передает БелТА, российский представитель отметил, что в настоящее время консультации о переходе на единую валюту между Россией, Казахстаном и Беларусью не ведутся.

ТЮРЕМНЫЕ УНИВЕРСИТЕТЫ

На белорусских заключенных наденут «ошейники»

Замначальника Академии МВД Беларуси полковник Вячеслав Шабанов уверен, что Беларусь не уступает Европе по... условиям отбывания наказания в местах лишения свободы.

Об этом он сказал «Народной Воле» во время пресс-конференции по профилактике рецидивной преступности.

Еще Шабанов говорит, что родственники осужденных могут за просто передать в колонию, например... роль. А сами заключенные могут улучшить свой быт за счет тех, кто занимается благотворительностью...

Прочем полковник Шабанов говорил об этом без шуток, всерьез.

Зэк в большом городе

Правозащитники считают, что в Беларуси давным-давно пора начинать тюремную реформу. Но начальник управления надзорно-исполнительной деятельности МВД Сергей Никель, которому «Народная Воля» адресовала вопрос на эту тему, от прямого ответа уклонился. Вместо этого чиновник почему-то заговорил о количестве осужденных.

«С 1999 года, когда были одобрены изменения в Уголовном кодексе, при рассмотрении дел в суде все чаще стала применяться практика альтернативных видов наказания», — сказал он. — Сегодня в местах лишения свободы находится порядка 32 тысяч осужденных, отбывают наказание вне пределов тюрем порядка 50 тысяч осужденных. К каждому из этих граждан применяется особый вид контроля».

Кстати, о контроле. Уже не первый год в МВД говорят о внедрении контролирующих бесследно. Совсем недавно в прессе много писали об этом полуфантастическом аппарате, который контролирует перемещение человека. Если заключенный покидает условленную зону или пытается его снять, правоохранительным поступает тревожный сигнал.

«Везде, где применяется эта форма контроля, было отмечено резкое снижение правонарушений со стороны контролируемых», — отметил Никель. — В течение трех месяцев мы тестировали аппараты израильской и английской компаний. 31 октября пи-

МВД надеются на помощь отечественных предприятий. До конца года им предложили освоить производство подобного оборудования...

Мой дом — тюрьма?

Согласно статистике, только за 9 месяцев этого года бывшими осужденными совершено более 20 тысяч преступлений — это почти 72,6 процента от числа расследованных. В прошлом году каждое второе преступление совершил ранее судимый житель Беларуси.

Может, кто-то и хотел бы начать жить не по тюремным правилам, но найти работу, социализироваться чрезвычайно сложно. Об этом, кстати, не раз говорил бывший представитель Палаты представителей Сергей Скребец.

Сотрудница Минтруда Жанна Шемелева не разделяет такой взгляд.

«Человек, отбывший тюремный срок, может бесплатно пройти профессиональное обучение, переподготовку или даже получить финансовую субсидию на организацию своего дела, — как будто о другой реальности рассказывает консультант управления политики занятости Министерства труда и социальной защиты Жанна Шемелева. — Увеличилось число граждан, которые по выходе на свободу пытаются найти работу. Этот показатель увеличился в 1,1 (!) раза по сравнению с прошлым годом».

По словам Шемелевой, сейчас в республике около 62 тысяч вакансий. И трудоустроить человека можно незамедлительно, как говорится, было бы желание. Кстати, в пресс-релизе МВД, который раздали журналистам во время пресс-конференции, сказано: «Одной из основных причин повторного совершения преступлений является бытовая и трудовая неустроенность ранее судимых. Для решения этих вопросов необходимо создание дополнительного специализированного государственного учреждения».

Возникает вопрос: когда оно будет создано, кому будет подчиняться? И — самое главное — не слишком ли много у нас различных госучреждений?..

РАЗБОРКИ

Прокурорский наезд на чиновников

Судя по словам представителя Генпрокуратуры Павла Родионова, чиновники... отказываются бороться с повальным пьянством.

«Очень тяжело преодолевать непонимание со стороны чиновников в деле борьбы с пьянством», — пожаловался журналистам начальник Управления по надзору за использованием законодательства и законностью правовых актов Генпрокуратуры Павел Родионов. — У нас действовала республиканская программа по борьбе с пьянством. В ней был элементарный пункт — каждый год снижать на 10% производство плодово-ягодного вина. Очевидно, что уже в прошлом году мы должны были остаться вообще без плодово-ягодного вина. Но ведь производство только увеличилось по отношению к 2000 году!»

Кроме того, Родионов отметил, что региональные программы по предотвращению правонарушений зачастую страдают бюрократизмом. Чиновники и здесь не хотят внимать к голосу рассудка.

«Генпрокуратура на протяжении многих лет констатирует, что большинство подобных программ содержит элемент бюрократизма, — признался Павел Родионов. — Зачастую они состоят из 300—400 заранее не выполнимых пунктов, которые копируются из года в год. В прошлом году я был в Рогачеве. Там в региональной программе был пункт, в котором прописана необходимость ежемесячного контроля за деятельностью игорных заведений. Но в Рогачеве нет ни одного игорного заведения...»

Мария МАЛЕВИЧ.

СТОП-КАДР!

20-гадовы зваричык збіў траіх пешаходаў

Адна з пацярпелых загінула. А ў салоне аўтамабіля знайшлі непачатую бутэльку гарэлкі.

Сталі вядомай падрабязнасці жудаснай аварыі на вуліцы Каменнагорскай у Мінску. Як паведамляе onliner.by, «Фольксваген Вента» наехаў на бардзюрны камень і некалькі разоў перавярнуўся, збіўшы траіх пешаходаў — жанчыну і яе дачку з калыскай, у якой знаходзілася двухмесячная дзіця. У выніку ДТЗ 45-гадовая жанчына загінула, яе дачка і ўнучка, а таксама два хлопцы, што былі ў аўто, пацярпелі.

Усе пацярпелыя былі дастаўлены ў гарадскую Бальніцу хуткай дапамогі. У ДАІ Мінска паведамілі: «Немаўля пацярпела не моцна (ад удару льюлю калыскай выкнута на зямлю) — у яго чарпана-мазгавая траўма лёгкай ступені. Стан 25-гадовай мамы стабільны: урачы паставілі ёй дыягназ «закрытая чарпана-мазгавая траўма сярэдняй ступені, пералом левай шыякаляці».

Кіроўцу і пасажыра, па інфармацыі МНС, зацяснула ў салоне, ім спатрэбілася дапамога

ратавальнікаў. Першапапачкова асоба кіроўцы была невядомая. Калі прыехалі медыкі, ён быў непрытомны, апытаць яго не было магчымасці. Пасажыр адмаўляўся даваць якую-небудзь інфармацыю. На наступны дзень высветлілася, што за рулём «Фольксвагена» знаходзіўся малады чалавек 1991 г.н., жыхар Любанскага раёна, зварыч аднаго з аб'ектаў будаўнічага праграмавання МАПД. У яго адкрыта чарпана-мазгавая траўма цяжкай ступені і пералом левага плеча.

Цяпер высвятляецца, ці былі маладыя людзі, якія ехалі ў аўтамабілі, цвёрдым у момант аварыі. У машыне знайшлі непачатую бутэльку гарэлкі. «Па папярэдняй версіі, абдова яны маглі знаходзіцца ў стане алкагольнага ап'янення (па знешніх прыкметах)», — уладкавалі інспектары. — Узятыя неабходныя аналізы».

ЗА КУБАЧКАМ КАВЫ З МАРЫНАЙ КОКТЫШ

Анатоль ВЯРЦІНСКІ:

Анатоль ВЯРЦІНСКІ Вершы розных гадоў

«Не ад добрага жыцця паэты ідуць у палітыку...»

Мы абое хваліліся. Анатоль Вярцінскі, калі яшчэ дамаўляліся аб сустрэчы, сказаў: «Інтэрв'ю — зусім не мой жанр, пра што я буду казаць? Можна, падрыхтуецца пыталынік, вызначце тэмы, а я адкажу пісьмова».

Але такія «казённыя», прычасаныя з усіх бакоў пытанні-адказы звычайна атрымліваюцца нецікавымі і нават крыху фальшывымі. За імі не бачна нутра чалавека. А хацелася ж «распрануць» вядомага паэта, якому сёння, 18 лістапада, стукнула 80 год! Дамовіліся так: сустрэнемся, каб абмеркаваць пытанні. А там — як атрымаецца.

Спачатку размова ішла туга — класік быў крыху напружаным: відаць, чакаў пытанняў з падвохам. А потым слова за слова, усмешка за усмешкай, верш за вершам — і нават не заўважылі, як праляцелі тры гадзіны!

АСАБІСТАЕ

— Не так даўно «Народная Воля» друкавала вялікую гісторыю кахання ў лістах: вам пісала жанчына, для якой вы здаваліся ідэальным мужчынам. І гэта пры тым, што вы ніколі не бачыліся. Яна ведала Вярцінскага толькі па вершам. Даўно хацела запытацца: а як ваша жонка адраагавала на тую публікацыю?

— Так, гэта быў паштовы раман. Рамантыка ў канверце. І пра гэтую дзесяцігадовую перапіску з Ідальей Кананец жонка не ведала — з лістамі яе не знаёміў. Утойваў. І калі вырашыў публікаваць іх у «Народнай Волю», таксама ёй нічога не сказаў.

— Яна пра ўсё даведалася з газеты? І што сказала?

— Спачатку абдумвала. Выказалася толькі на трэці дзень. І я з палёгкай уздыхнуў. Ада аддала належнае і гэтым ліставанню, і гэтай жанчыне — яе пацужцям, дасведчанасці, стылю, духоўнаму вопыту. Для рэаніцы, калі гаварыць пра рэальнага пацуждзя, падстаў які быццам не было. Раман, калі можна так сказаць, быў аднабоковы. Мая роля ў ім была пасіўная...

— Павінна адзначыць, што вы і зараз заўважны мужчына. І ад некаторых вашых вершаў пра каханне нават галава пачынае круціцца. Непаразумення з жонкай на гэтай глебе ніколі не узнікала?

— Мы з жонкай не заўсёды бралі высвятляць адносіны. Паўжартам-паўсур'ёзна ўнікалі, канешне, пытанні, хто ж гэта мяне так натхніў... Але я мог натуральна сказаць, што яна і натхніла...

— А што тычыцца гісторыі з Ідальей Кананец, то там быў працяг. Мне патэлефанавала адна жанчына, якая мае яе цяперашні каардынаты. Я пераслаў Ідальі сваю кніжку «Мужчына. Жанчына. Каханне» і папраўду прабачыла, што не ўзгадніў з ёй тую публікацыю...

— Карацей, вы зрабілі сюрпрыз для абедвух жанчын... — Так... Але ў выніку ўсё засталася задаволены.

— Нядаўна чытала, што па статыстыцы на 1000 мужчын у Беларусі прыпадае 1151 жанчына... — Не ведаю, радавацца гэтаму факту ці паспачувальна жанчынам... Тут мусульмане з іх мнагачастам, відаць, крыху мудоўраіцца за нас. А калі сур'ёзна, то кожная жанчына варта чалавечай шчасця, мужчынскай увагі і кахання...

— На пачатку размовы вы чыталі мне верш «Жыву!», дзе ёсць такі радок: «Ня лепшы, мабыць, муж і брат...». Пра брата не пытаюся, але чаму лепшы сябе не лепшым мужам? Маюцца на ўвазе нейкія побытавыя рэчы альбо? — Я якраз не лічу, што побытавыя — гэта абавязак выключна жанчын. Перакананы: класіцызм па хатняй гаспадарцы павінен на роўных і муж, і жонка. І з самага пачатку нашага сямейнага жыцця мне часам нават няёмка бывала, што жонка робіць усё па доме. У гэтым плане я прыкільнік гендэрнай роўнасці. Але мне падаецца, што я мог бы рабіць больш, каб жонка была шчаслівая...

— А чаму лепшы, што яна не зусім шчаслівая? Чулі, як начмі плакала ў падшукі? — У мяне было занадта шмат так званай грамадскай працы. Я быў не толькі паэтам, але і сакратаром Саюза пісьменнікаў, галоўным рэдактарам, дэпутатам. Натуральна, часта былі пазездкі, сустрэчы, імпрэзы, застоллі... Мне ўзгадваецца, як я часам вяртаўся познім вечарам альбо ноччу дахаты, садзіўся на лавачку ля пад'езда, падыміць позірк на вокны сваёй кватэры... У мяне было такое адчуванне, што я неадраваляна далёка адшоў ад жыцця за гэтымі вокнамі... Вось па гэтай прычыне і лічу, што недадаў штоосьці жонцы.

— З другога боку, для шчаслівага, гарманічнага, суладнага жыцця важная яшчэ такая рэч, як характар і псіхалагічная сумяшчальнасць. А характары людзі самі не набываюць — атрымліваюць ад бацькоў. І мой характар, прызнацца, мог быць лепшым — больш спакойным. Я маю схільнасць да эмацыйных выбухаў, запальчывасці, магу не зусім адэкватна адраагаваш на нейкую элементарную бытавую дробязь. Таму гэты радок і прагучаў у вершы...

— Ці часта сёння вы кажаце сваёй жонцы прыгожыя словы? Калі не памыляюся, гэта ваш адзіны шлюб і вы разам пражылі паўстагоддзя... — Шлюб другі. Аднак можна сказаць, што першы, бо ўпершыню я ажаніўся зусім маладым і мы хутка разышліся. А з Адай Сямёнаўнай мы разам з 1960 года.

— Дату вяселля адзначаеце штогод? — На жаль, няма такой традыцыі. Адзначаем не столькі дзень шлюбу, колькі пару года — гэта здарылася вясной. Наша вяселле было даволі сціплае, адбылося ў Віцебску, адкуль Ада родам. Сабралі бацькоў, радню, у асноўным вясковых людзей. За тым часам вяселлі не ладзіліся як шоу...

— Вы раўнавалі жонку? Альбо былі занятыя толькі сабой і сваёй працай? — Я на сваім досведзе ведаю, што такое рэаніцы. І, па шчырасці, не вельмі ганаруся гэтым. Нават неяк апраўдваўся ў адным са сваіх вершаў...

— Хваліліся, што жонка можа кінуць вас? — Ну як сказаць... Аднойчы ў нас справа ледзь не дайшла да разводу. Аднак мы ж не толькі муж і жонка, але яшчэ і бацькі. Дзеці не

далі разбурэння сям'ю. — Распавядаеце, калі ласка, пра вашы цяперашнія адносіны з дзецьмі... — Сын працуе кардыёлагам, да таго ж ён яшчэ спецыяліст па ультрагукавым даследаванні. Клапоціцца пра мяне, часам нагадвае пра здаровы лад жыцця.

— Дык па вас і не скажаш, што вы паліце альбо злоўжываеце алкаголем. — Не пазбягаю, але не злоўжываю. Паліць — не палю. Сяргей Законнікаў нават неяк прылюдна кажаў, што ніколі не бачыў п'яным Анатоля Вярцінскага. Каштоўнае сведчанне...

— Вы так і не распавялі, чым займаецца ваша дачка... — У мяне дзве дачкі, і ў нас добрыя адносіны. Адна скончыла факультэт радыёфізікі і электронікі, другая вывучала інфарматыку і праграмаванне.

— У вас чацвёрта ўнукаў. Яны ганарацца тым, што іх дзед — сам Анатоль Вярцінскі? — Магчыма. Я ўнукаў люблю. Да аднаго з іх часам звяртаюся з рознымі просьбамі — прагледзець электронную пошту, адаслаць мае вершы, я ў сваіх мэтах выкарыстоўваю ягоную спецыяльнасць сістэмнага праграміста. І ніколі не чуў ад Янкі адмовы! Ён прапаноўвае адкрыць мой уласны сайт, але я вырашыў пакуль пачакаць з гэтым.

— Анатоль Ільч, у вас унук прафесійна займаецца камп'ютарамі, а вы прыносіце ў рэдакцыю вершы, адрэдаваныя на машыцы! — Янка даўдзі мне першыя ўрокі камп'ютарнай пісьменнасці — пакуль жылі разам і ягоны камп'ютар стаў у маім пакоі. Я быў сур'ёзна настроены засвоіць гэтую тэхніку. А потым унук пераехаў, і ўсё на гэтым спынілася.

— Першыя спробы працаваць на камп'ютары мне спадабаліся. Камп'ютар — гэта ж яшчэ і крыніца ведаў. Я дагэтуль званоў ўнука, калі сустракаю ў друку нейкае замежнае слова, сэнсу якога не ведаю. І Янка ахвотна расшыфроўвае. Дарэчы, на пачатку снежня адбудзецца ягонае вяселле.

— О, дык у вас канец года багаты на святы! Скажыце, а к сваім 80 годам вы зразумелі, што галоўнае ў мужчыне і наогул у жыцці? — Галоўнае?... (Ні на секунду не задумваючыся.) Жыць!

— Мне нядаўна далі пачытаць раман аўтара, які якраз спыняецца на такіх тэмах, як сэнс і мэта жыцця. І яго дэвіз такі: «Сэнс жыцця чалавецтва — пераўтварэнне свету». Я гэтага не успрымаю. Лічу, што чалавек павінен не столькі пераўтвараць, колькі проста жыць, кахаць, дзяціма даваць, працаваць, іонаваць у суладдзі з бясплігчай і сацыяльнай прыродай. Вы, пэўна, ведаеце малітву: «Божа, дай мне сілы змяніць тое, што я магу змяніць, цярпення, каб не мяняць таго, што ад мяне не залежыць, і мудрасці адраагаваш адно ад другога». Вось так і трэба жыць...

— Вы казалі пра тое, што вялі дзённікі. На мінулым тыдні паэтам, але і сакратаром Саюза пісьменнікаў, галоўным рэдактарам, дэпутатам. Натуральна, часта былі пазездкі, сустрэчы, імпрэзы, застоллі... Мне ўзгадваецца, як я часам вяртаўся познім вечарам альбо ноччу дахаты, садзіўся на лавачку ля пад'езда, падыміць позірк на вокны сваёй кватэры... У мяне было такое адчуванне, што я неадраваляна далёка адшоў ад жыцця за гэтымі вокнамі... Вось па гэтай прычыне і лічу, што недадаў штоосьці жонцы.

— А чаму лепшы, што яна не зусім шчаслівая? Чулі, як начмі плакала ў падшукі? — У мяне было занадта шмат так званай грамадскай працы. Я быў не толькі паэтам, але і сакратаром Саюза пісьменнікаў, галоўным рэдактарам, дэпутатам. Натуральна, часта былі пазездкі, сустрэчы, імпрэзы, застоллі... Мне ўзгадваецца, як я часам вяртаўся познім вечарам альбо ноччу дахаты, садзіўся на лавачку ля пад'езда, падыміць позірк на вокны сваёй кватэры... У мяне было такое адчуванне, што я неадраваляна далёка адшоў ад жыцця за гэтымі вокнамі... Вось па гэтай прычыне і лічу, што недадаў штоосьці жонцы.

— Ці часта сёння вы кажаце сваёй жонцы прыгожыя словы? Калі не памыляюся, гэта ваш адзіны шлюб і вы разам пражылі паўстагоддзя... — Шлюб другі. Аднак можна сказаць, што першы, бо ўпершыню я ажаніўся зусім маладым і мы хутка разышліся. А з Адай Сямёнаўнай мы разам з 1960 года.

— Дату вяселля адзначаеце штогод? — На жаль, няма такой традыцыі. Адзначаем не столькі дзень шлюбу, колькі пару года — гэта здарылася вясной. Наша вяселле было даволі сціплае, адбылося ў Віцебску, адкуль Ада родам. Сабралі бацькоў, радню, у асноўным вясковых людзей. За тым часам вяселлі не ладзіліся як шоу...

— Вы раўнавалі жонку? Альбо былі занятыя толькі сабой і сваёй працай? — Я на сваім досведзе ведаю, што такое рэаніцы. І, па шчырасці, не вельмі ганаруся гэтым. Нават неяк апраўдваўся ў адным са сваіх вершаў...

— Хваліліся, што жонка можа кінуць вас? — Ну як сказаць... Аднойчы ў нас справа ледзь не дайшла да разводу. Аднак мы ж не толькі муж і жонка, але яшчэ і бацькі. Дзеці не

далі разбурэння сям'ю. — Распавядаеце, калі ласка, пра вашы цяперашнія адносіны з дзецьмі... — Сын працуе кардыёлагам, да таго ж ён яшчэ спецыяліст па ультрагукавым даследаванні. Клапоціцца пра мяне, часам нагадвае пра здаровы лад жыцця.

— Дык па вас і не скажаш, што вы паліце альбо злоўжываеце алкаголем. — Не пазбягаю, але не злоўжываю. Паліць — не палю. Сяргей Законнікаў нават неяк прылюдна кажаў, што ніколі не бачыў п'яным Анатоля Вярцінскага. Каштоўнае сведчанне...

— Вы так і не распавялі, чым займаецца ваша дачка... — У мяне дзве дачкі, і ў нас добрыя адносіны. Адна скончыла факультэт радыёфізікі і электронікі, другая вывучала інфарматыку і праграмаванне.

— У вас чацвёрта ўнукаў. Яны ганарацца тым, што іх дзед — сам Анатоль Вярцінскі? — Магчыма. Я ўнукаў люблю. Да аднаго з іх часам звяртаюся з рознымі просьбамі — прагледзець электронную пошту, адаслаць мае вершы, я ў сваіх мэтах выкарыстоўваю ягоную спецыяльнасць сістэмнага праграміста. І ніколі не чуў ад Янкі адмовы! Ён прапаноўвае адкрыць мой уласны сайт, але я вырашыў пакуль пачакаць з гэтым.

— Анатоль Ільч, у вас унук прафесійна займаецца камп'ютарамі, а вы прыносіце ў рэдакцыю вершы, адрэдаваныя на машыцы! — Янка даўдзі мне першыя ўрокі камп'ютарнай пісьменнасці — пакуль жылі разам і ягоны камп'ютар стаў у маім пакоі. Я быў сур'ёзна настроены засвоіць гэтую тэхніку. А потым унук пераехаў, і ўсё на гэтым спынілася.

— Першыя спробы працаваць на камп'ютары мне спадабаліся. Камп'ютар — гэта ж яшчэ і крыніца ведаў. Я дагэтуль званоў ўнука, калі сустракаю ў друку нейкае замежнае слова, сэнсу якога не ведаю. І Янка ахвотна расшыфроўвае. Дарэчы, на пачатку снежня адбудзецца ягонае вяселле.

— О, дык у вас канец года багаты на святы! Скажыце, а к сваім 80 годам вы зразумелі, што галоўнае ў мужчыне і наогул у жыцці? — Галоўнае?... (Ні на секунду не задумваючыся.) Жыць!

— Мне нядаўна далі пачытаць раман аўтара, які якраз спыняецца на такіх тэмах, як сэнс і мэта жыцця. І яго дэвіз такі: «Сэнс жыцця чалавецтва — пераўтварэнне свету». Я гэтага не успрымаю. Лічу, што чалавек павінен не столькі пераўтвараць, колькі проста жыць, кахаць, дзяціма даваць, працаваць, іонаваць у суладдзі з бясплігчай і сацыяльнай прыродай. Вы, пэўна, ведаеце малітву: «Божа, дай мне сілы змяніць тое, што я магу змяніць, цярпення, каб не мяняць таго, што ад мяне не залежыць, і мудрасці адраагаваш адно ад другога». Вось так і трэба жыць...

— Вы казалі пра тое, што вялі дзённікі. На мінулым тыдні паэтам, але і сакратаром Саюза пісьменнікаў, галоўным рэдактарам, дэпутатам. Натуральна, часта былі пазездкі, сустрэчы, імпрэзы, застоллі... Мне ўзгадваецца, як я часам вяртаўся познім вечарам альбо ноччу дахаты, садзіўся на лавачку ля пад'езда, падыміць позірк на вокны сваёй кватэры... У мяне было такое адчуванне, што я неадраваляна далёка адшоў ад жыцця за гэтымі вокнамі... Вось па гэтай прычыне і лічу, што недадаў штоосьці жонцы.

Мы, паэты, спрабуем яго паэтызаваць, зносіць да самых абложак... — Калі не памыляюся, больш за год таму вы трапілі ў аўтамабільную аварыю. Калі ляцелі ў кювет, былі думкі, што усё, гэта можа быць канец... — За апошні час было дзве аварыі. Адна здарылася, калі з Міхасём Скоблам ехалі на радзіму Васіля Быкава. Збочылі на лясную дарогу, машына пайшла юзам, стукнула ў дрэва і заглохла. Але праз нейкі час мы паехалі далей. А другая аварыя, у якую мы трапілі разам з Эдуардам Акуліным і Галінай Дзягілевай па дарозе на Лепель, мела больш трагічны вынік. Дзякуй Богу, пранесла. А думкі пра той свет не было, бо...

— Не паспелі нават і падумаць? — Так. Расплюшчыў вочы ў Лагойскай раённай балныцы і ўбачыў перад сабой... урача-хірурга Аляксандра Шута, з якім мы п'яць з паловай гадоў разам засядалі ў Верхоўным Саўеце. Амаль раманная сітуацыя!...

— Разумею, што пытанне зусім не да любімо, але... — Нічога, пытайцеся. Забароненых тэм няма.

— Днямі была на адным застоллі, і, калі гаворка пайшла пра ўзрост і усё такое, адна жанчына выказала такую думку: «Распавядаеце, калі ласка, пра вашы цяперашнія адносіны з дзецьмі...»

— Дык па вас і не скажаш, што вы паліце альбо злоўжываеце алкаголем. — Не пазбягаю, але не злоўжываю. Паліць — не палю. Сяргей Законнікаў нават неяк прылюдна кажаў, што ніколі не бачыў п'яным Анатоля Вярцінскага. Каштоўнае сведчанне...

— Вы так і не распавялі, чым займаецца ваша дачка... — У мяне дзве дачкі, і ў нас добрыя адносіны. Адна скончыла факультэт радыёфізікі і электронікі, другая вывучала інфарматыку і праграмаванне.

— У вас чацвёрта ўнукаў. Яны ганарацца тым, што іх дзед — сам Анатоль Вярцінскі? — Магчыма. Я ўнукаў люблю. Да аднаго з іх часам звяртаюся з рознымі просьбамі — прагледзець электронную пошту, адаслаць мае вершы, я ў сваіх мэтах выкарыстоўваю ягоную спецыяльнасць сістэмнага праграміста. І ніколі не чуў ад Янкі адмовы! Ён прапаноўвае адкрыць мой уласны сайт, але я вырашыў пакуль пачакаць з гэтым.

— Анатоль Ільч, у вас унук прафесійна займаецца камп'ютарамі, а вы прыносіце ў рэдакцыю вершы, адрэдаваныя на машыцы! — Янка даўдзі мне першыя ўрокі камп'ютарнай пісьменнасці — пакуль жылі разам і ягоны камп'ютар стаў у маім пакоі. Я быў сур'ёзна настроены засвоіць гэтую тэхніку. А потым унук пераехаў, і ўсё на гэтым спынілася.

— Першыя спробы працаваць на камп'ютары мне спадабаліся. Камп'ютар — гэта ж яшчэ і крыніца ведаў. Я дагэтуль званоў ўнука, калі сустракаю ў друку нейкае замежнае слова, сэнсу якога не ведаю. І Янка ахвотна расшыфроўвае. Дарэчы, на пачатку снежня адбудзецца ягонае вяселле.

— О, дык у вас канец года багаты на святы! Скажыце, а к сваім 80 годам вы зразумелі, што галоўнае ў мужчыне і наогул у жыцці? — Галоўнае?... (Ні на секунду не задумваючыся.) Жыць!

— Мне нядаўна далі пачытаць раман аўтара, які якраз спыняецца на такіх тэмах, як сэнс і мэта жыцця. І яго дэвіз такі: «Сэнс жыцця чалавецтва — пераўтварэнне свету». Я гэтага не успрымаю. Лічу, што чалавек павінен не столькі пераўтвараць, колькі проста жыць, кахаць, дзяціма даваць, працаваць, іонаваць у суладдзі з бясплігчай і сацыяльнай прыродай. Вы, пэўна, ведаеце малітву: «Божа, дай мне сілы змяніць тое, што я магу змяніць, цярпення, каб не мяняць таго, што ад мяне не залежыць, і мудрасці адраагаваш адно ад другога». Вось так і трэба жыць...

— Вы казалі пра тое, што вялі дзённікі. На мінулым тыдні паэтам, але і сакратаром Саюза пісьменнікаў, галоўным рэдактарам, дэпутатам. Натуральна, часта былі пазездкі, сустрэчы, імпрэзы, застоллі... Мне ўзгадваецца, як я часам вяртаўся познім вечарам альбо ноччу дахаты, садзіўся на лавачку ля пад'езда, падыміць позірк на вокны сваёй кватэры... У мяне было такое адчуванне, што я неадраваляна далёка адшоў ад жыцця за гэтымі вокнамі... Вось па гэтай прычыне і лічу, што недадаў штоосьці жонцы.

— Ці часта сёння вы кажаце сваёй жонцы прыгожыя словы? Калі не памыляюся, гэта ваш адзіны шлюб і вы разам пражылі паўстагоддзя... — Шлюб другі. Аднак можна сказаць, што першы, бо ўпершыню я ажаніўся зусім маладым і мы хутка разышліся. А з Адай Сямёнаўнай мы разам з 1960 года.

— Дату вяселля адзначаеце штогод? — На жаль, няма такой традыцыі. Адзначаем не столькі дзень шлюбу, колькі пару года — гэта здарылася вясной. Наша вяселле было даволі сціплае, адбылося ў Віцебску, адкуль Ада родам. Сабралі бацькоў, радню, у асноўным вясковых людзей. За тым часам вяселлі не ладзіліся як шоу...

— Вы раўнавалі жонку? Альбо былі занятыя толькі сабой і сваёй працай? — Я на сваім досведзе ведаю, што такое рэаніцы. І, па шчырасці, не вельмі ганаруся гэтым. Нават неяк апраўдваўся ў адным са сваіх вершаў...

— Хваліліся, што жонка можа кінуць вас? — Ну як сказаць... Аднойчы ў нас справа ледзь не дайшла да разводу. Аднак мы ж не толькі муж і жонка, але яшчэ і бацькі. Дзеці не

далі разбурэння сям'ю. — Распавядаеце, калі ласка, пра вашы цяперашнія адносіны з дзецьмі... — Сын працуе кардыёлагам, да таго ж ён яшчэ спецыяліст па ультрагукавым даследаванні. Клапоціцца пра мяне, часам нагадвае пра здаровы лад жыцця.

— Дык па вас і не скажаш, што вы паліце альбо злоўжываеце алкаголем. — Не пазбягаю, але не злоўжываю. Паліць — не палю. Сяргей Законнікаў нават неяк прылюдна кажаў, што ніколі не бачыў п'яным Анатоля Вярцінскага. Каштоўнае сведчанне...

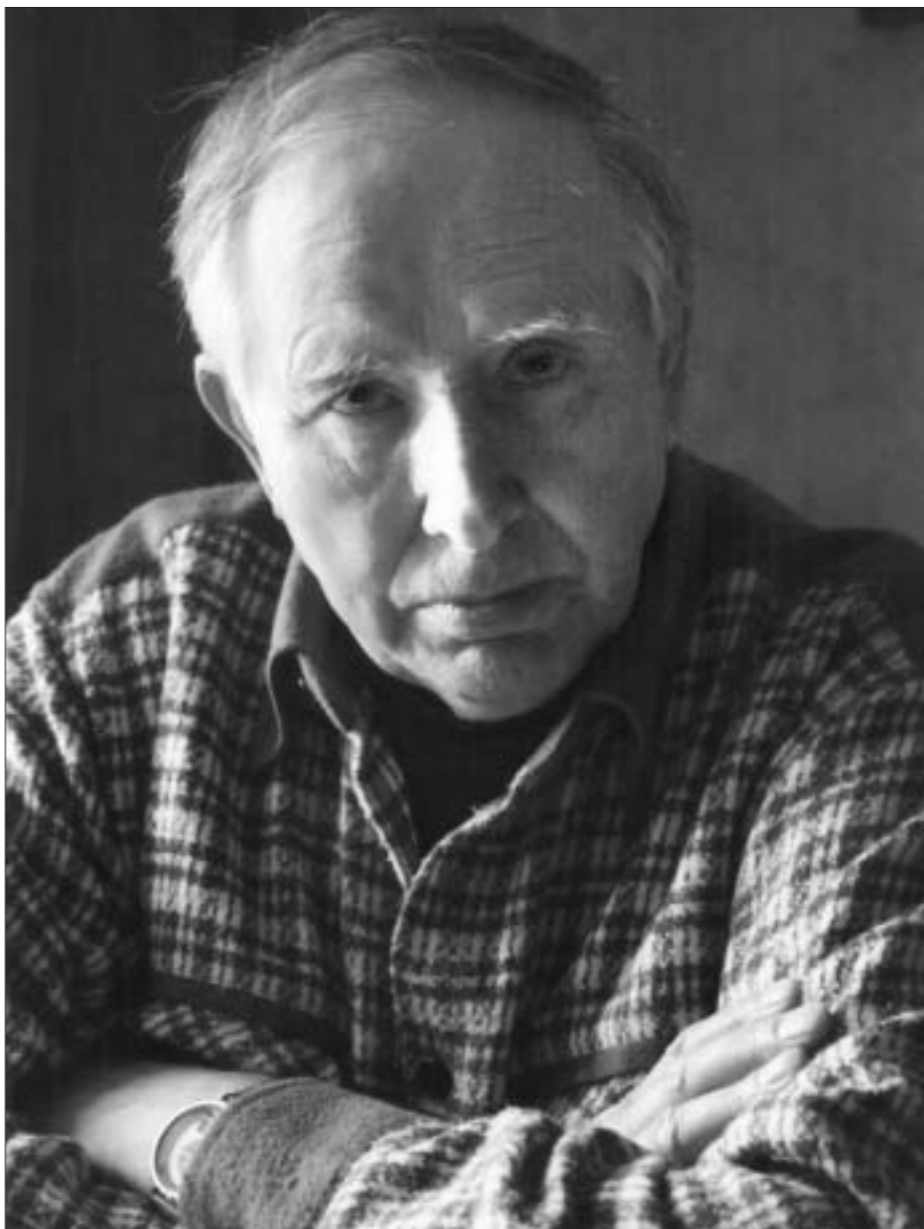
— Вы так і не распавялі, чым займаецца ваша дачка... — У мяне дзве дачкі, і ў нас добрыя адносіны. Адна скончыла факультэт радыёфізікі і электронікі, другая вывучала інфарматыку і праграмаванне.

— У вас чацвёрта ўнукаў. Яны ганарацца тым, што іх дзед — сам Анатоль Вярцінскі? — Магчыма. Я ўнукаў люблю. Да аднаго з іх часам звяртаюся з рознымі просьбамі — прагледзець электронную пошту, адаслаць мае вершы, я ў сваіх мэтах выкарыстоўваю ягоную спецыяльнасць сістэмнага праграміста. І ніколі не чуў ад Янкі адмовы! Ён прапаноўвае адкрыць мой уласны сайт, але я вырашыў пакуль пачакаць з гэтым.

— Анатоль Ільч, у вас унук прафесійна займаецца камп'ютарамі, а вы прыносіце ў рэдакцыю вершы, адрэдаваныя на машыцы! — Янка даўдзі мне першыя ўрокі камп'ютарнай пісьменнасці — пакуль жылі разам і ягоны камп'ютар стаў у маім пакоі. Я быў сур'ёзна настроены засвоіць гэтую тэхніку. А потым унук пераехаў, і ўсё на гэтым спынілася.

— Першыя спробы працаваць на камп'ютары мне спадабаліся. Камп'ютар — гэта ж яшчэ і крыніца ведаў. Я дагэтуль званоў ўнука, калі сустракаю ў друку нейкае замежнае слова, сэнсу якога не ведаю. І Янка ахвотна расшыфроўвае. Дарэчы, на пачатку снежня адбудзецца ягонае вяселле.

— О, дык у вас канец года багаты на святы! Скажыце, а к сваім 80 годам вы зразумелі, што галоўнае ў мужчыне і наогул у жыцці? — Галоўнае?... (Ні на секунду не задумваючыся.) Жыць!

Маўчанне бывае рознае. Адны маўчаць таму, што вельмі асцярожныя, — баяцца розных табу. Маўчанне бывае рознае. Маўчаць занадта цвярозыя. Скептыкі маўчаць: «Ну што карысці крычаць?» Маўчаць і абьякваныя — твары масляна-лакавыя. Што ім да таго, да болю майго і твайго! Есць маўчунны — аматары смеласці чужой. Развесяць свае лакатары: «Ой, як цікава, ой!» Маўчанне бывае рознае. Яшчэ ёсць маўчанне грознае. Маўчыць чалавек, трывае, маўчыць, як і побач маўчаць. І раптам рашуча зрывае з вуснаў сваіх прычаць. І раптам сябе ўзрывае: «Я больш не магу маўчаць!» І скажа такое адчайнае... Калі ўжо і маўчаць — дык я за такое маўчанне.

Я фільм глядзеў. Там — Спартак распялі. Распялі ноччу, калі ў Рыме спалі. Вісіць Спартак, каняе на крыжы. А ўнізе, каля ног яго, жанчына ўзрадавана ўтрапнёнымі вачыма. «Спартак, Спартак... хоць слова мне скажы!» У роспачы хапаецца за ногі. «Спартак, Спартак...» У зале плачуць многія. Ды і ў мяне самога ў горле ком, і сам слязіну я змакнуў тайком... Спартак, Спартак! Герой ўсіх эпох! Ці не такі вяс лёс быў у фінале? Як нехта моцна спаў, вас распіналі, вы ціха на крыжы сваім каналам, і білася жанчына каля ног.

Жыццё даецца, каб жыццё тварыць...

Жыццё даецца, каб жыццё тварыць. Каб свецла-залатую яго ніць віць і далей — любоўю, праўдай дзейнай ды словамі, што ад справы не аддзелена. Тварыць!

Жыццё даецца, каб жыццё тварыць. Маральныя самы, самы натуральны пачатак гэты вольны жыццёстваральны. Інакш якая ад жыцця карысць? Тварыць!

Жыццё даецца, каб жыццё тварыць. Не марнаваць, не нішчыць, не бурыць. Тварыць!

Як быць з НАТА?

Пытаюся ў дзядзкі Ігната, як ставіцца ён да НАТА. Ён хмыкнуў хітравата, і чую я ў адказ хрыплы дзядзкіў бас: «Чаго ўжо ты хаверы баяцца там, як халеры? Не будучь чапаць яны нас.

Сам не рабі ліхора і не бойся нікога. Так вольна мяркуя, і я, і баба мая».

Тут адчыняецца хата, і выходзіць Агата. Кажа: «Вы ўсё пра НАТА? Далосе ў знакі яго, а мне дык ўсёадно. На мой жад розум жаночы, дык хай жыць, хто з кім хоча, хто да каго ахочы...» Ігнат ускрыкнуў ажно: «Ну, хопіць, Агата, доўг! Разышлася ты надта! Што падумае госьць? Няма на вас, баб, НАТА!»

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

«Белпошта» лічыць неабходным...

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства паштовай сувязі «Белпошта» разгледзела артыкул у газете «Народная Воля» «Здзек» (ад 01.11.2011 г. №167—168) па пытанні выплаты пенсій і паводляе наступнае.

Паштальён па дастаўцы паштовых адпраўленняў і друкаваных СМІ Ганчарук Надзея Уладзіміраўна працуе з 10.08.1981 года ў аддзяленні паштовай сувязі (далей — АПС) Вішнева Валожынскага раённага вузла паштовай сувязі на дастаўчым участку №3, у зону абслугоўвання якога ўваходзіць в.Рагалеўшчына. Аддзяленне паштовай сувязі Вішнева — сельскае, рэжым працы: 08.00—17.00, абеда з 14.00 да 15.00, выхадныя дні — нядзеля, панядзелак.

У вёсцы Рагалеўшчына працуе 19 жыхароў, якія з'яўляюцца пенсіянерамі. Дата выплаты пенсій для ўсіх жыхароў в.Рагалеўшчына устаноўлена 10 чысла. Аднак у кастрычніку месяцы б.г. выплата ажыццяўлялася 8 кастрычніка (субота), у сувязі з тым, што 10-е чысло прыпадала на выхадны дзень (панядзелак).

З мэтай укладання факта прымуся пенсіянераў прыходзіць у пэўнае месца населенага пункта Рагалеўшчына для атрымання

пенсій выдучымі спецыялістамі РУП «Белпошта» з выездам на месца 02.11.2011 г. было праведзена апытанне жыхароў вёскі. Факты, выкладзеныя ў артыкуле, не пацвердзіліся. Адначасова з гэтым праводзілася апытанне па якасці прадастаўлення паслуг паштовай сувязі, дастаўкі паштовых адпраўленняў і друкаваных СМІ паштальёнам Ганчарук Н.У.

У ходзе размовы пенсіянеры Часноўскі Г.В., Страшкевіч Г.П., Шацко Ю.Ф., а таксама пазначаныя ў артыкуле пенсіянеры Страшкевіч Р.В. і Сухалет А.М. павядалі, што выплаты пенсій ажыццяўляецца кожнаму пенсіянеру дома, пры гэтым аказваюцца паслугі па рэалізацыі тавараў спажывецкага попыту, знаку паштовай сувязі, ажыццяўляюцца прыём плацяжоў за тэлефон і электраэнергію, ажыццяўляецца падпіска на друкаваныя сродкі масавай інфармацыі. Апытаныя жыхары ахарактарызавалі паштальёна Ганчарук Н.У. са станоўчага боку, нараканняў на якасць працы паштальёна выказана не было.

Ганчарук Н.У. працуе паштальёнам больш за 30 гадоў, зарэкамендавала сябе як адказна, добрасумленна работнік, нараканняў з боку насельніцтва на яе работу ў АПС Вішнева, у Валожынскі вузел паштовай сувязі і Вішнеўскі сельсавет не паступала.

Разам з тым кіраўніцтвам Мінскага філіяла РУП «Белпошта» 1 лістапада 2011 года праведзена на базе па тэлефоне са старшынёй Вішнеўскага сельскага Савета Бароднінай С.А., аб працы паштальёна і аддзялення паштовай сувязі атрыманы станочыя водгукі.

Зыходзячы з вышэйсказанага, факты, выкладзеныя ў артыкуле «Здзек» у дачыненні аплаты пенсій жыхарам населенага пункта Рагалеўшчына, не пацвердзіліся, парэшанню з боку работнікаў РУП «Белпошта» не устаноўлена. Кіруючыся адным з асноўных прынцыпаў дзейнасці сродку масавай інфармацыі — дакладнасць інфармацыі, а таксама ў адпаведнасці з артыкулам 42 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб сродках масавай інфармацыі» ад 17.07.2008 №427-З Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства паштовай сувязі «Белпошта» лічыць неабходным апублікаванне аб'яўжання на старонках Вашага выдання.

А.А.СКРЫПЧЫК, намеснік генеральнага дырэктара па эксплуатацыі.

АД РЭДАКЦЫІ

«... «Белпошта» лічыць неабходным апублікаванне аб'яўжання...» «Народная Воля» ніколі не хавала сваіх памылак і не баіцца прызнаць сваехібы, калі яны, быццам, здараюцца.

Але што тычыцца адказу спадарыні А.Скрыпчык, то тут не ўсё адназначна. Прачытайце, шануючыя чытачы, каментарый аўтара артыкула «Здзек» Леанарды Юргілевіч і самі зрабіце высновы.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЕ

Людзі халопскага звання

Хачу падзякаваць Рэспубліканскаму ўнітарнаму прадпрыемству паштовай сувязі «Белпошта» за увагу да майго артыкула «Здзек», за тое, што з'ездзілі ў Рагалеўшчыну, каб правярць выкладзеныя факты. Гэта не можа не радаваць: значыць, маю любімую газету чытаюць і на яе публікуюць рэагуюць.

Засмучае другое, а менавіта: тое, што яны там пачулі, не адпавядае сапраўднасці. Па пенсію выскоўваюць не раз даводзілася хадзіць у адну хату, дзе спынялася паштальёнка. Я нікога не выдумала, бо які мне сэнс нешта выдумляць? Паштальёна Надзею Ганчарук я не ведаю і помсціць за штосці ёй не магла. Ды і наогул, помсціць людзям нават за велікія вялікія крыўды не ў маіх правах.

У адказе з «Белпошты» сказана, што Надзея Ганчарук — добрая працаўніца, не мае нараканняў, што працуе даўно... А хіба я свярждала адваротнае? Толькі напісала, што яна не заўсёды разнасоўвае выскоўдам па хатах пенсію, як павінна гэта рабіць, і яны, нямоглыя, ідуць па непагадзі па свае грошы. І я ведаю жанчыну, якая з ёй за гэта свяршылася.

А цяпер пра тое, што, так бы мовіць, засталася за кадрам. Перш чым паслаць матэрыял у рэдакцыю, я патэлефанавала Надзеі Ганчарук, назвалася і спытала:

— Надзея, як вы можаце прымусяць старых нямоглых людзей хадзіць да вас па пенсію, калі вы павінны рэагуюць яе па хатах?

— Больш гэтага не паўторыцца, — паабяцала Надзея Уладзіміраўна і яшчэ раз паўтарыла, што больш гэтага не паўторыцца.

— Вы прыстрашылі іх, што занесце грошы на пошту... — сказала я па тэлефоне Н.Ганчарук.

— Не, я буду кожнаму насіць у хату.

— Вы не здзейсніце падзвіг, бо павінны гэта рабіць, гэты ваш службовы абавязак.

— Добра, — сказала на развітанне паштальён.

Я паслала матэрыял у рэдакцыю, а назаўтра пазваніла стрыечнай сястры Галена Страшкевіч і сказала:

— Ты ж там нікога не пішы (хаця перад гэтым яны з мужам Раманам, якога я падабрала на вуліцы мокрага і нямоглага, на прапанову напісаць у «Народную Волю» агадзіліся: пішы). Прыбыла Надзея Ганчарук, плакала, казала, што ёй дадуць вымову і пазбавяць прагрэсую.

— Я ўжо напісала і паслала, — кажу.

— Што ж ты нарабіла?! Цяпер яна ў нас не будзе браць плату ні за тэлефон, ні за электраэнергію...

— Што, так і сказала?

— Не, не сказала, але мы так думаем.

— Ну, то не выдумляйце чаго не трэба.

— А Раман на цябе які злы-сны! Казай, што як прыездзе ў вёску, то каб нават у хату не заходзіла. (Гэта той Раман, яе муж, якога я падбрала мокрага на вуліцы, калі ён атрымаў пенсію. Не мог ні ісці і ні ехаць, бо надта балела сэрца, моц пад халодным вясеннім дажджом. Гэта ён тады дзякаваў, што прывезла дадому, і казаў: «Каб не ты, то я тут і памёр бы».)

Мінуў месяц і я пазваніла сястры, каб пацвердзіць ці разнасоўвала паштальён пенсію па хатах, ці зноў давялося старым людзям дабірацца ў адно месца?

— А як жа, разнесла ўсім. І за тэлефон узяла плату, і за электраэнергію.

— Ну, вось бачыш, як добра, — парадвалася я, што ўсё стала як трэба.

— Для цябе нічога добрага. У вёску прыезджала камісія, хадзілі

па хатах. То ўсе заступіліся за паштальёнку, а на цябе свяршыліся, бэсцілі. І ўсе падпісаліся, што ты напісала ў газету няпраўду.

— Якую няпраўду?! Менавіта ж ад вас я і даведлася пра ўсё гэта. І на свае вочы бачыла 8 кастрычніка, дзе вы атрымлівалі пенсію, Што, і ты падпісалася?

— І я, і Раман, і ўсе.

Людзі, як вы можаце рабіць такое?! Вы ж нібыта ў Бога верыце, у святыя храмы да Вішнева хадзілі, як мелі сілу. А як жа наокуп восьмімі запаведзі? «Не свядчы лжыва на блізкага свайго». Вы ж саграшылі, бо парушылі адну з дзесяці святых запаведзяў. Ці гэта ўжо для вас не важна? Ці халопскі страх перад мацнейшымі вышэйшнімі душой святое? Вы баіцеся паштальёна, нейкай выдуманай помсты з яе боку, а што ўжо казаць пра ўладу вышэйшнюю?

Колкі ўжо мяне жыццё вучыла-калішмаціла! Пры камуністах некалі на бюро райкама партыі даставалася за тое, што заступаўся за людзей, і на пасаджэннях райкамаўкама. Гэта калі працавала ў Дзятлаўскай раённай газеце. Разумныя людзі і да цяперашняга часу ўдзячны. Але вось, што называецца, нарвалася на земляжоў, больш таго, на блізкаю радню, і яны за добрыя намеры дапамагчы, не шкадуючы, шчодра аблілі мяне гразцю. І сястра Г.П.Страшкевіч, і яе муж Раман, і Г.В.Часноўскі, і тая ж Анэта Сухалет, якая таксама з'яўляецца раднёй.

Ды нічога, перажыву. І не такое перажывае. Хацеўся б сказаць: Бог ім усім судзіць. Але ж Бог, напэўна, за ўсімі не ўпільнуе. У людзей павінна быць сумленне, самакрытычнасць. А гэта ў наш час, на жаль, вялікі дэфіцыт у людзей халопскага звання.

Леанарда Юргілевіч.

БОЛЬ

Аб чым сумуеш, ветэран?

Аб чым сумуеш, ветэран, Не спіш срод начы? Што непакоіць, што баліць, Адрыць, не маўчы.

Чаму не можам ўладкаваць Жыццё за шмат гадоў? А мы ж умеем працаваць, Ды жабраці зноў.

Таму намачі і не сплю, Спрабую зразумець, Як доўга прывідаецца яшчэ Нам гэта ўсё царцень?

Мо ўспамінаеш маладосць, Якім ты зухам быў, Ці нешта страшнае з вайны, Што не хацеў — прыснуй?

Крэдыты просім ва усіх, Хто толькі можа даць. Гатовы нават гонар свой За той крэдыт прадаць...

Калі з палёгкай удыхнемі, Адчужым прыгажосць Сваёй Радзімы, жывымём Не так, як сёння ёсць?

— Ды не, вайна тут ні пры чым, На слова мне павер. А справы сённяшняга дня Гнятуць мяне цяпер.

г.Слаўгарад.

Фелікс ШКІРМАНКОЎ, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны.

ЧЫТАЧ—ГАЗЕТА

На адным дыханні

Я чалавек ужо сталага ўзросту, атрымала выхаванне пад уздзеяннем большавіцкай ідэалогіі. Таму асабіла балюча ўстрымаю хлусню і розныя наветы. Цяжка ўсведамляць, як наша пакаленне было забіравана, мы не ведалі ні сапраўднай гісторыі нашай дзяржавы, ні праўды аб знакавых падзеях, якія змянілі лёс многіх людзей не толькі ў Беларусі.

графіні Волгі Храптовіч-Буцянёвай «Злом» і буду велмы ўдзячна рэдакцыі, калі надрукуеце працяг успамінаў.

З павагай і найлепшымі пажаданнямі —

Тамара Міхайлаўна ЕЗЕРСКАЯ.

п.Камунар Буда-Кашалёўскага раёна.

Чакаю працягу

Паважаная рэдакцыя «Народнай Воля»!

Дзіўнае пытанне задалі ў канцы надрукаваных у газеце успамінаў Волгі Храптовіч-Буцянёвай «Злом». Так, трэба працягнуць друкаваць гэтыя успаміны. Гэта ж наша гісторыя, напісаная шчыра, без палітычнай і ідэалагічнай афарбоўкі. Гэта сапраўдная,

праўдзівая гісторыя так званых «вызвалення 3-пад панскага прыгнёту». Як жа яна блізка перакаліцаецца з успамінамі пра «вызваленне» маіх бацькоў!

З нецярпеннем чакаю працяг успамінаў.

Ю.КАРПОВІЧ.

г.Бабруйск.

АД РЭДАКЦЫІ

Гэтыя лісты — толькі часцінка шматлікіх водгукў, якія прыйшлі ў «Народную Волю» на публікацыю успамінаў Волгі Храптовіч-Буцянёвай «ЗЛОМ». Змест званок, паштовых і электронных зваротаў у рэдакцыю можна, бадай, вызначыць каротка: «Працяг!»

Такія сігналы-прасьбы паступілі, у прыватнасці ад В.Кучко з Мінскага раёна, М.Гошкі з Талачынскага, А.Янкоўскага з Баранавічаў, Ч.Галеца са Стаўбужскага, С.Абдулаевай з Наваградка, П.Кароліка з Гомеля, М.Туранок з Мазыраў, С.Старыковіча, В.Жукоўскага (абодва з Мінска) і іншых.

Чытачы велмы просіць газету працягнуць друкаваць апавед графіні. Гэта мы і маем зрабіць у бліжэйшы час. Назва наступнай часткі успамінаў — «Наваград».

Што тычыцца асобнага выдання «Злому», то зараз кніга рытуецца да выхаду ў свет. А рускамоўны варыянт можна знайсці ў Нацыя-

3 раніцы — у чаргу за «Народнай Воляй»

Не так даўно, у верасні, ляжала ў балніцы №9 г.Мінска (вул.Сямашкі). Там, у холе балніцы, даводзілася ў кіёску «Белсаюздруку» купляць газету. Але, каб яе набыць, трэба было прыходзіць вельмі рана, калі адчыняецца кіёск, і стаяць у чарзе. Чарга ў асноўным складалася з чытачоў «Народнай Воля», прычым частчай — з мужчын пераважна сярэдняга ўзросту. У выпадку, калі не атрымлівалася хуценька наведваць кіёск, пры-

ходзілася загадаць дамаўляцца з кіёскёркай і прасіць дакуніць газету. Таму што набыць яе праз паўгадзіны працы шапка было ўжо немагчыма. І гэта акалічанага радала і пакідала ў душы надзею: чытаюць і любяць менавіта «Народную Волю».

Шмат гадоў разам з «Народнай Воляй» —

ірына Аляксандраўна СКРЫПКА.

Мінск.

ЦИТАТА

На «П» пачинаецца...

У нашай востры прослежваецца явная схілоннасць руководства пры прыняцці чатырх «П»: поабешаем, попорсмім, постражам, потребуем... А далейе как пойдёт. Вот и вся стратегия, вот такая тактика.

Александр БОБИН.

г.Солігорск.

АБСУРД

Шукаю днём з агнём... запалкі

З месяца таму я зайшла ў краму, каб купіць запалкі. Іх у продажы не аказалася. Абышла яшчэ некалькі крам у горадзе — эффект нулявы. «Дзякуй Богу, гэты дэфіцыт, канечне ж, часовы», — падумалася мне, калі ўрэшце натрапіла на прадмет сваёй пошукаў.

Узяла ўсю пару карабоў, а прыхапіць у запас і галаве не мільгнула. Не прывыкла рабіць у доме горы-залежы розных тавараў, ператварваючы жытло ў нейкі склад. Ды і ўсё роўна на век усюго не назапасіць, кожную дробязь не прадуладзіць. Хаця цяперашні розум і горкі вопыт, даўні і нядаўні, мог бы і навучыць улічваць хістка рэаліі нашага нязлупага жыцця-быцця. Але я ігнаравала гэтыя рэаліі — і, само сабою, палпацілася.

Цягам цэлага месяца амаль штодня на вуліцах нашага Дзяржынска сустракала людзей, якія лёталі ў пошуку запалкаў. І мае ўжо скончыліся. Зноў выправілася ў вада гандлёвыя кропкі. Хадзіла-хадзіла — і толькі напярэдні дзень Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Дзятлаўскай вуліцы К.Маркса (вось і не ўспайлі цяпер Вялікі Кастрычніцкі і класкаў марксізму!) мне прапанавалі доўгашуканы тавар. Аднак купляць яго не наважылася.

Што ж, вырашыла я, прыйдзецца ехаць у Мінск за такім дэбрам. Але тут знаёмая падказала, каб я бегла хутчэй у краму пад назвай «Кастрычніцкая», што на вуліцы Кастрычніцкай. Тут, урэшце рэшт, спраўдзілася мае «рэвалюцыйная» надзея: запалветныя карабікі ў маіх руках (ажно два блокі прыдбалі). Разглядаю афармленне карабоў, дзе на адным баку чорным па белым выведзена па-ўкраінску: «Оптові продаж». «Сірынікі». В.АТ «Борисовцев». Р.Б. м.Борисов». «Сірынікі» — зразумела, запалкі. Але вось што азначае «кругазварот у прыродзе» беларускіх запалкаў, вырабленых у нас і нам жа прададзеных па-ўкраінску? Можна, толькі запалветныя ўкраінцы прадудзелі знікненне «стратэгічнага» тавара ў беларускіх крамах і пабатарскую нас вярнуць?

Толькі не зразумела яшчэ адно: чаму на адным баку беларускага карабка «родам» з Барысава

красуецца арал на фоне горных вяршыняў (на выявах «Пінскдрава», сустрачэты ў Мінску, — вярблюд), а на другім рэклама: «Мішкі для смітня» (мяшкі для смецця)? Мо я зусім не ведаю геаграфіі сваёй краіны, а мо нас папярэдзваюць, што нашы прастворы ў час усялякіх катаклізмаў могуць ператварыцца ў пустыню ці ў горныя хрыбты — і гэта трэба замацоўваць у нашай свядомасці? Ну, а «мішкі», падобна, намякаюць, што міністэрствам эканомікі і гандлю

варта было б сабраць горы сваіх папер аб «паляшэнні», «росце», «удасканаленні», запінуць у гэтыя сям'я «мішкі» ды заняцца рэальнай справай!

Ліліна ДУБРОЎСКАЯ, жыхарка Дзяржынска.

Віцебск.

ПРОБЛЕМА

Жизнь без табака?

Только почему белорусские власти очень мало для этого делают?

17 ноября — Международный день отказа от курения. С чем его отмечает наша страна? Беларусь входит в шестерку самых курящих стран мира! Курение убивает ежедневно около 42 наших соотечественников.

Среди онкологических больных 84,5% — курящие. Среди пациентов, страдающих сердечно-сосудистыми заболеваниями 80% — курящих. 24% подростков курят. При этом за последние годы возрастной порог начала курения снизился. Теперь он приходится на средние классы общеобразовательной школы.

В целом 30,6% населения курит. При незначительном росте рождаемости за последние годы значительно возросло рождение неполноценных и больных детей, в основном от курящих родителей.

Цены на сигареты для молодежи и подростков, как нигде в цивилизованном мире, самые доступные. Доходы, поступающие в бюджет от продажи табачной продукции, на порядок ниже ущерба, наносимого оплатой больничных листов, инвалидностью и ранней смертностью людей трудоспособного возраста.

С 2003 года наша инициативная группа по борьбе с табакокурением «Жизнь без табака» направила во властные структуры до сотни обращений относительно антитабачной пропаганды, принятия ограничительных мер, штрафных санкций и другое.

За прошедший период благодаря и нашей инициативе убраны рекламные щиты, призывающие к табакокурению, в основном снята красочная табачная продукция с витрин киосков, появились шокирующие антитабачные надписи на упаковках сигарет. Принят ряд ограничительно-запретительных мер в отношении мест курения; стали обозначаться зоны, свободные от курения; появились знаки запрета курения в местах массового пребывания людей, в подъездах жилых домов и других местах. Прижились антитабачные плакаты-газеты в поликлиниках и школах и т.д.

Пакет последующих действий нашей инициативной группы достаточно велик, но меры, в направлении которых мы действуем, достаточно превентивны. Статистика говорит, что эпидемия табакокурения продолжается. Кардинально ситуацию можно улучшить, только изменив психологию наших граждан, их отношение к человеческим ценностям и самой жизни.

Наше обращение часто перерабатывают в Минздрав. Но для Минздрава настоящая проблема непосильна не только потому, что ряд министерств лоббирует производителей табачной продукции, а потому, что данная проблема является не только духовно-психологической, но и идеологической, касающейся задач многих ведомств страны. В своей работе нам приходится обращаться и в Совет безопасности Республики Беларусь, и в МВД, и в Прокуратуру, когда дело касается соблюдения законности и кон-

ституционных прав граждан. Сейчас в связи с тем, что Беларусь вошла в Таможенный союз, решаются судьбоносные вопросы в части потребления ею табачной продукции. Создают ли акцизы на табачную продукцию достаточно высокой ценовой порог для потребления сигарет молодежью и подростками?

Только что в техническом регламенте Таможенного союза рассмотрен вопрос о степени жесткости логотипа шокирующих рисунков на упаковках сигарет. И что? Беларусь поддержала Россию, предлагающую размещение более мягких шокирующих рисунков, в отличие от Казахстана, настаивавшего на жестких типах шокирующих рисунков, размещаемых на упаковках табачной продукции.

В нашей стране много инициативных граждан, небезразличных к будущему молодежи, но их разрозненные усилия следует объединить в программное действие. Сейчас, как никогда, назрела необходимость в создании республиканского органа-ассоциации по борьбе с табакокурением и алкоголизмом. В состав этого органа могли бы войти инициативные граждане, в том числе специалисты-врачи, готовые работать на безвозмездной основе. Необходима широкая, постоянная, системная просветительская работа с участием СМИ и наглядной антирекламой табачной продукции, а также динамичной социальной рекламой здорового образа жизни.

К слову, пакет превентивных мер по борьбе с табакокурением в нашей инициативной группе «Жизнь без табака» все время пополняется. Так, например, мы предлагаем: — проводить стоматологическую диагностику школьников младших классов на предмет скрытного курения (по примеру Швеции);

— принять нормативы о минимальном радиусе удаления объектов, реализующих табачную и вино-водочную продукцию, от школ на территории всей Беларуси, и т.д.

Но почему так инертно решается важнейшая для наших граждан проблема? Удивляет, с каким стоическим упорством Мингорисполком и администрации городских районов не желают принимать решения об установлении зон, свободных от курения, в местах остановок общественного транспорта, хотя обращение инициативной группы «Жизнь без табака» было направлено во все районные администрации еще 10.02.2010 года. При этом не ставился вопрос о применении штрафных санкций.

Полнейшая необязательность для районных администраций прослеживается и в части наклейки или нанесения знаков на курение на остановках общественного транспорта. Почему белорусская железная дорога в течение ряда лет не желает размещать в пригородных поездах антирекламу табакокурения? Хотя стены поездов, завешаны какой угодно рекламой продукции, только не социальной антирекламой?

И, как следствие, возникает вопрос: каким образом страна выполнит поставленную задачу о вхождении к 2015 году в число 50 стран с наибольшим индексом развития человеческого потенциала (ИРПЧ), в том числе с индексом продолжительности жизни и благоприятной средой обитания?

Альберт КАЛИНИНЬШ, член инициативной группы «Жизнь без табака», член Союза архитекторов Беларуси, заслуженный архитектор БССР.

ГЛЫБІНКА

Пустэча

Прачытай артыкул Алены Малочка «Хозяин». Вядома, добры, працавіты і разумны гаспадар гэрай матэрыялу Анатоль. Пабольш бы нам такіх! Але ж на вёсцы іх вельмі мала. Я нарадоўваюцца са сваім Гарадоцкім раёнам (хоць такія ж і Палацкі, і Расонскі, ды і Віцебскі). У нас зарастаюць палі шэрай альхой, лазой і іншым хмызняком. Прэзідэнт да нас ні разу за 17 год не зазірнуў. Калі што сёньня ці садзіць каля дарогі, ды сабраць няма каму, прывозяць беспрацоўныя ці студэнты. Пасёлкі пустыя, у аграгарадках таксама людзі доўга не затрымліваюцца, асабіла расіяне. А некалі ж былі вялікія вёскі: Краўцо

КОРОТКО

ЛАГ требует

Лига арабских государств (ЛАГ) дала Сирию три дня на "прекращение кровавого подавления" акций протеста. ЛАГ также требует, чтобы Дамаск допустил в страну международных наблюдателей. Министр иностранных дел Катара шейх Хамад Бин Джасим Тани заявил, что Сирию угрожают санкции. На заседании ЛАГ в Марокко глава катарского МИД сказал, что дипломатические усилия по разрешению кризиса подходят к концу.

Технократы приняли присягу

Глава нового правительства Италии Марио Монти и министры его кабинета принесли присягу перед президентом Итальянской республики Джорджо Наполитано. Премьер-министр собрал высокопрофессиональную команду министров, сделал ставку на технократов, далеких от политики. Кабинет был сформирован в рекордные сроки, и на него возложена трудная задача вывести страну из острейшего кризиса.

Сигаретам приказано — гаснуть

С 17 ноября на территории стран ЕС все поступающие в торговлю сигареты должны быть самогаснущими. Согласно директиве Европейского Союза, отныне при их производстве будет использоваться только жесткая папиросная бумага. Цель нововведения — сократить число пожаров, причиной которых являются непотушенные окурки. Обычные, не обладающие свойством самогаснущих сигареты будут продаваться в странах Евросоюза, пока полностью не распродаются.

Новой столицей мирового шопинга назван Лондон

Лондон признан лучшей столицей мира для совершения покупок как товаров класса "люкс", так и товаров широкого потребления. Таковы результаты представленного здесь исследования, проведенного организацией Economist Intelligence Unit. За британской столицей следуют Барселона и Мадрид, Париж и Рим. Позиция столиц и мегаполисов в списке определялась по 38 критериям. Это число торговых центров и бутиков, удобство их расположения, их тематическое разнообразие, наличие в них товаров известных брендов, уровни цен, привлекательность сезонных распродаж по сниженным ценам. Также принято в расчет число посещающих города туристов. Внимание было уделено и качеству услуг, в частности, тому, насколько продавцы владеют иностранными языками. Учитывались и сопутствующие услуги, необходимые тем, кто приезжает в мегаполисы специально за покупками — наличие комфортабельных гостиниц, транспортных систем, качественных ресторанов, культурного отдыха. Учен при определении места города в рейтинге даже климат региона.

Назарбаев распустил Мажилис

Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев своим указом распустил нижнюю палату парламента страны (Мажилис). Внеочередные выборы депутатов, избираемых по партийным спискам, назначены на 15 января 2012 года, избираемых Ассамблеей народа Казахстана — на 16 января. До проведения выборов полномочия Мажилиса временно переходят к сенату Казахстана.

Впервые в истории белые перестали быть большинством в Бразилии

Согласно предварительным результатам переписи 2010 года, доля белого населения составляет 47,7%. В 2000 году белые составляли 53,7% населения Бразилии. За последние десять лет их доля сократилась на 6 процентных пунктов.

В Кувейте несколько сот демонстрантов ворвались в здание парламента

Они требовали отставки премьер-министра Насера аль-Мухамеда аль-Ахмеда ас-Сабаха. Это произошло после того, как полицейские, вооруженные дубинками, разогнали участников акции протеста, направившихся в сторону резиденции премьера. Не менее пяти демонстрантов получили ранения. В Кувейте в последние месяцы перед зданием парламента еженедельно проходят акции протеста, в которых участвуют и оппозиционные законодатели. Оппозиция стремится убрать с политической арены племянника эмира, обвиняя его в коррупции. С 2006 года он возглавляет уже седьмое правительство, и все эти пять лет в Кувейте продолжался политический кризис, что негативно сказывается на осуществлении реформ и планов развития страны.

«Шестерка» посредников о Тегеране

Представители стран «шестерки» посредников по урегулированию иранской ядерной проблемы (Россия, КНР, США, Франция, Великобритания, Германия) близки к достижению соглашения по формулировке проекта резолюции в отношении Тегерана, которые устроят Пекин и Москву, сообщает агентство «Франс Пресс» со ссылкой на источники в дипломатических кругах.

США и ряд других стран Запада обвиняют Иран в разработке ядерного оружия под прикрытием программ мирного атома. Тегеран все обвинения отвергает, заявляя, что его ядерная программа направлена исключительно на удовлетворение потребностей страны в электроэнергии. Сегодня в Вене проходит заседание Совета управляющих Международного агентства по атомной энергии (МАГАТЭ), участники которого обсуждают доклад агентства по иранской ядерной проблеме. В докладе, выдержки из которого приводили ряд западных агентств, МАГАТЭ заявило, что Иран до 2003 года вел работы, направленные на создание ядерного оружия, и подобная деятельность можетвестись и сегодня.

ЭВРИКА!

Открыт эффективный способ лечения рака

Американские ученые из Национального онкологического института изобрели способ убивать раковые клетки направленным светом без химиотерапии, не повреждая здоровые клетки. Метод, названный фотодинамической терапией, уже с успехом прошел испытания на животных.

Как пояснил РБК daily руководитель научной группы Frontopics Максим Годзи, данная работа была основана на длинной цепи исследований, в ходе которых ставился главный вопрос: чем клетки раковой опухоли отличаются от всех остальных, здоровых клеток нашего организма? В результате ученым удалось установить существование некоторых белков, которые онкологические клетки производят в явном избытке. Причем то, какой именно белок производится в избытке, зависит от вида опухоли. После этого осталось придумать механизм, который по этим белкам распознавал и убивал бы опасную раковую ткань, не затрагивая ничего здорового.

По словам ученого, природа наделила нас подобным механизмом: человеческий иммунитет умеет синтезировать антитела против чужеродных белков, а затем анализировать и уничто-

жать то, с чем они связались. Однако проблема онкологических клеток в том, что это собственные клетки человека и производят они наши собственные белки. Исследователи из Национального онкологического института использовали последние достижения молекулярной инженерии, чтобы существенно изменить этот механизм, создав его модернизированный искусственный аналог.

Несмотря на то что этот метод будет иметь высочайшую эффективность и существенно меньше побочных эффектов, чем химиотерапия или лучевая терапия, ученые, получившие прекрасные результаты на мышах, еще не скоро смогут опробовать его на человеке. Небольшие и специфические светочувствительные комплексы антител могут оказаться токсичными или найти в организме человека ряд альтернативных мишеней.

ЕВРОСОЮЗ

Что им дал Европейский Союз?

С 1 мая 2004 года многие наши соседи стали членами Европейского Союза. Что им дало вступление в это объединение? Граждане всех этих стран называют ряд преимуществ. Во-первых, они стали свободно перемещаться по Европе, устраиваться на более высокооплачиваемую работу в других странах, а молодежь получила возможность учиться в самых престижных европейских университетах... Предприниматели получили огромный рынок сбыта своих товаров и финансовую помощь от Евросоюза. Вместе с тем каждая страна, исходя из своего уровня развития и своих особенностей, получила ряд дополнительных преимуществ.

Чехия. Перемены к лучшему

на 1000 жителей. Этот показатель равен 427, т.е. почти на каждого двух человек (муж и жена) приходится отдельная квартира или свой дом. Обращает на себя внимание тот факт, что цены на потреби-

тельные товары в Чехии в среднем ниже, чем средние цены в "старых" странах Евросоюза. Очень часто количество машин в семье определяется количеством работающих. Машини приобретаются самые разнообразные, но всеобщим признанием пользуются машины чешского производства, и в первую очередь это "Шкода Фабия Седан" и "Шкода Фабия Комби". В последние годы эти модели были многократно признаны самыми безопасными в своем классе легковых автомобилей во многих странах мира, среди которых Германия, Великобритания, Дания и Австрия. Кроме того, в Великобритании "Фабия" трижды удостоивалась специального приза за оптимальное соотношение цены и качества.

Что же поспособствовало этому? Сами чехи связывают свои достижения с присоединением к объединенной Европе. Именно это привело к серьезным переменам к лучшему. Хотя было и нелегко. Хватает проблем и сейчас, но все настроены на их решение.

"Все политические силы страны едины в своем стремлении к тому, чтобы Чехия и остальные новые члены Евросоюза стали равноправными участниками интеграционного процесса, — говорит сотрудник Пражского института международных отношений В.Гандл. — Они выступают за полную свободу передвижения рабочей силы в пространстве ЕС и устранение внутри него всех барьеров. Что касается разногласий относительно политической интеграции, то речь идет не о разном понимании общего вектора развития ЕС в будущем, а лишь о нынешнем этапе этого развития".

"У нас довольно заметно — особенно после вступления в Евросоюз, на который приходится 83% чешского внешнеторгового оборота, — увеличивается ВВП. В 2004 году он вырос на 4,6%, в 2005-м и 2006-м — на 6,5%, в 2007-м — на 6,1%, — говорит банкир Л.Минич. — Если же говорить о показателе, характеризующем реальную жизнь людей (я имею в виду валовой продукт на душу населения), то в Чехии данный показатель составляет свыше 80% от среднего по Евросоюзу. Это более высокий уро-

вень жизни, чем, скажем, в Португалии, которая вступила в ЕС намного раньше нас. Средняя зарплата — 840 евро, средняя пенсия — 340 евро".

Далее он говорит, что эмиграция никого не беспокоит. Кто-то, конечно, из Чехии уезжает, но это — не сотни тысяч, а всего лишь десятки тысяч людей. Возможно, чехи тяжелее, а всего лишь с нетерпением ждали открытия европейских рынков рабочей силы, чтобы выехать из страны. По мнению ряда экспертов, в Чехии уже сложился средний класс, который в количественном отношении доминирует.

Согласно статистическим данным 2006 года, чистые доходы у 10% самых бедных домашних хозяйств составляли менее 17% от доходов 10% богатейших домашних хозяйств. Это соотношение было примерно 1:6. К этому можно добавить, что беднейшая группа охватывала 14% населения, в то время как богатейшая — всего 8%.

Словакия. «Европейский Детройт»

Рынок ворвалась в число лидеров. Инвестиции шли и в ходе приватизации, и в процессе создания новых производств. Речь идет не только об автомобильных заводах. Здесь уже говорилось о приходе к нам компании "Самсон", выпускающей телевизоры и принтеры. Есть завод "Сони", производящий телевизоры с плазменными экранами, есть и другие предприятия, принадлежащие иностранцам и экспортирующие свою продукцию во многие страны.

После того, как в 1999 году в ЕС было принято решение о начале переговоров со Словакией относительно ее вступления в Евросоюз, специалистам пришлось осуществить очень большую и сложную подготовительную работу. Так же как и всем другим кандидатам на вхождение в ЕС. И у них это получалось не хуже, чем у других, а в чем-то даже лучше и быстрее. Словакия удалось первой завершить переговоры с Брюсселем по этим вопросам, что увеличило приток инвестиций.

Как все это сказывается на самооощенности повседневной жизни? Один из важных показателей, на основании которого об этом можно судить, — трудовая эмиграция. Какова она в Словакии? П.Магваши говорит, что за границей сейчас работают около

европейским Детройтом". Напомним, что Детройт — столица американского автомобилестроения. В Словакии разместили свои производства крупнейшие мировые автомобильные компании. Страна стала мировым лидером по производству автомобилей в пересчете на душу населения. Это результат подготовки к вступлению в Евросоюз.

"Темпы экономического роста заметно увеличились после вступления в Евросоюз. И это уже само по себе стало одним из факторов ускорения. Интеграция в Евросоюз обеспечила до 3% экономического роста... Вторым фактором, обусловившим этот рост, стало его ускорение внутри ЕС в 2005 году. Он увеличился примерно на 1,5–2%, что, разумеется, не могло не сказаться и на словацкой экономике. Ну и, наконец, третий фактор — это, конечно, интерес к Словакии транснациональных корпораций, приток иностранного капитала, — замечает профессор Жилинского университета П.Магваши. — О его масштабах можно судить по двум цифрам: с 1990-го по 2000 год зарубежные инвестиции в экономику составили 4,5 млрд долларов, причем почти 2 миллиарда из них приходилось на 2000 год".

Словакия, бывшая до того одним из аутсайдеров по этому показателю среди бывших социалистических стран, стремительным

рынок ворвалась в число лидеров. Инвестиции шли и в ходе приватизации, и в процессе создания новых производств. Речь идет не только об автомобильных заводах. Здесь уже говорилось о приходе к нам компании "Самсон", выпускающей телевизоры и принтеры. Есть завод "Сони", производящий телевизоры с плазменными экранами, есть и другие предприятия, принадлежащие иностранцам и экспортирующие свою продукцию во многие страны.

После того, как в 1999 году в ЕС было принято решение о начале переговоров со Словакией относительно ее вступления в Евросоюз, специалистам пришлось осуществить очень большую и сложную подготовительную работу. Так же как и всем другим кандидатам на вхождение в ЕС. И у них это получалось не хуже, чем у других, а в чем-то даже лучше и быстрее. Словакия удалось первой завершить переговоры с Брюсселем по этим вопросам, что увеличило приток инвестиций.

Как все это сказывается на самооощенности повседневной жизни? Один из важных показателей, на основании которого об этом можно судить, — трудовая эмиграция. Какова она в Словакии? П.Магваши говорит, что за границей сейчас работают около

300 тысяч словаков. Примерно 200 тысяч — в Великобритании, Германии, Ирландии и других странах "старой" Европы. Еще 100 тысяч — в Чехии, что даже больше, чем до нашего "развода" с ней. В 1990-е годы словаки вынуждены были Чехию покидать. Сейчас они едут туда снова, потому что там высокий спрос на рабочую силу.

Но ничего катастрофического в этом не видит. Более того, эмиграция в какой-то степени снимает социальную напряженность. Ведь еще в 2000 году, как здесь уже говорилось, безработица достигала почти 20%. А как был состав безработных? Примерно

7–8% среди них составляли люди с низкой квалификацией, а остальные — молодежь до 25 лет. А теперь молодежь безработицы почти нет — в том числе и благодаря эмиграции. Причем сколь угодно заметного дисбаланса она в обществе не вызывает. Примерно две трети словаков считают, что они живут лучше, чем их родители. Такого самощенения нет ни в одной из бывших социалистических стран, здесь мы лидеры. И уровень социального оптимизма в Словакии довольно высокий: около 60% людей надеются, что дети, родившиеся в наши дни, будут жить лучше, чем нынешние поколения.

Словения. Не уезжают, а приезжают

Мало кто слышал о Словении — небольшом предальпийском государстве, расположенном в южной части Центральной Европы, — и не без оснований. Словения была частью бывшей Югославии, пока не пришел 1991 год и не начался 10-дневный военный конфликт, в результате которого Словения обрела независимость.

С населением, немногим превышающим два миллиона человек, и с территорией размером с американский штат Нью-Джерси Словения не делает большого ажиотажа в мировых новостях и не играет ключевой роли в глобальной политике. Но ее достижения за последние годы привлекли внимание не только специалистов. Страна набирает популярность среди иностранных граждан пенсионного возраста и туристов, в основном из стран континентальной Европы и Великобритании. Отсюда не уезжают на заработки, а приезжают. Причем из стран Европейского Союза. Почему? Этот вопрос заинтересовал российских экспертов из Московского центра Карнеги и Фонда "Либеральная Миссия". Они провели в 2008 году "круглый стол" на эту тему. Обстоятельный ответ им дал тогдашний посол Словении в РФ Андрей Бенедичич. Вот что он сказал:

"Нам удалось выстроить то, что называется социальным государством, в котором люди чувствуют себя хорошо защищенными. Показательно, что наша страна практически не знает трудовой эмиграции. В Словению люди едут, в том числе из Западной Европы, а из Словении — нет. И "старые" члены ЕС порой предъявляют нам претензии: вы, мол, препятствуете развитию свободного общеευропейского рынка рабочей силы. Но никаких препятствий для выезда из страны в Словении не создается. А убе-

диль людей делать то, к чему они не расположены, не так-то просто. Они знают, что в других странах ЕС можно заработать и больше, чем дома, но предпочитают все же оставаться дома. Потому что им в нем живется совсем неплохо. А на вопрос о том, почему нам удалось добиться хороших результатов, однозначного ответа нет. Конечно, для этого были оп-

ределенные исторические предпосылки. Мы довольно долго пребывали в составе Габсбургской империи, что способствовало приобщению словаков к европейской экономической традиции — в том числе производственной и управленческой. Поэтому Словения в экономическом отношении была самым развитым регионом в социалистической Югославии. Республика, в которой проживало

лишь около 8% (2 млн человек) населения страны, производила примерно 20% югославского ВВП и примерно треть югославского экспорта. Не могу не отметить также, что еще до обретения независимости у нас сложились устойчивые и прочные связи с деловыми кругами Запада. Существовала, в частности, большая сеть словенских банковских представи-

тельств за рубежом. Кстати, именно нашим банкирам своему было сыграть роль своего рода полпредов Словении в начальный период ее независимости.

Во-первых, приток капитала из-за рубежа, прежде всего из Италии, Австрии и Германии. Важно, что он вкладывается не столько в покупку и модернизацию уже существующих предприятий, сколько в создание новых. Прямые иностранные инвестиции к концу 2004 года, отмеченного вступлением Словении в Евросоюз, составили около 5,6 млрд евро. Двумя годами позже их общий объем возрос почти до 6,8 миллиарда.

А во-вторых, есть еще и внутренние инвестиции, инвестициями словенского национального капитала — в последнее десятилетие были периоды, когда их годовой прирост превышал 10%.

Средняя зарплата в Словении составляет примерно 800 евро, средняя пенсия — около 500 евро. Да, это реальный средний зарплата. Номинальная — более 1200 евро. Словенцы с самого начала поддерживали вступление страны в ЕС и НАТО. Никаких сожалений по поводу нашей интеграции и необходимости "укоротить" наш национализм у них не было. На референдуме вступление в Евросоюз одобрено 90% словенцев, а вступление в НАТО — 67%. Мы считаем вхождение в ЕС очень важным событием в нашей истории, потому что именно благодаря Евросоюзу были решены некоторые вопросы, с которыми словенцы как нация сталкивались начиная с XIX века. А именно — вопросы отношений с нашими соседями на западе и севере. Ведь после вхождения в Шенгенскую зону, как некоторые у нас шутят, мы сумели объединить словенские земли если не адми-

нистративно, то практически. Потому что сейчас можно поехать в австрийские и итальянские регионы, где живет словенское меньшинство, без каких-либо проблем. Так что никакой скорби по поводу ограниченности нашего суверенитета вы сегодня в Словении не обнаружите. Более того, мы заинтересованы в углублении нашей интеграции в Европу.

Скажем, у словенцев был выбор — переходить в зону евро или нет. И в Словении все выступили за евро. Потому что мы хотим быть полностью в Европе. Не можно не отметить и мудрую политику Центрального европейского банка. Евромонеты, которыми мы пользуемся, имеют и национальную, словенскую, сторону, и поэтому евро не воспринимается как чужая валюта.

Да, Евросоюз критикуют за неэффективность и бюрократизацию, за медлительность в принятии решений, за то, что Брюссель чересчур увлекается переговорами. Но мы считаем, что это не недостаток, а преимущество ЕС. В стремлении Евросоюза к учету мнений и интересов всех государств и наций, в том числе малых, и заключаются его сила и его привлекательность. Словения пока получает субсидии ЕС, но уже готовится стать донором. Таким образом, она становится первым посткоммунистическим государством, перешедшим в разряд стран, в которых находится европейские "старлики". Словом, путь Словении — пример и мощный стимул для других государств, которые стремились к коммунистическому прошлому.

Подготовил к печати АLESS ДРАБЧУК.

ЦІКАВЫЯ СУСТРЭЧЫ

Чалавек, які ведае, адкуль чэрпаць аптымізм

Збыў кароў — паехаў у Іерусалім

З кім ні пагаворыш, часцей за ўсё тэмы змрочныя: маўляў, цяжка, нудна і перспектывы шэрыя...

Ёсць у мяне адзін рэцэпт аптымізму. Захоцца святая — збіраюся разам з сябрам Уладзімірам Грыбанавым у Рудзенск да Міхаіла Фёдаравіча Парфёненкі. ("Народная Воля" у маі мінулага года расказвала пра ягонае жыццё, перапоўненае драматычнымі падзеямі.)

Жыве гэты цудоўны чалавек па-ранейшаму ў Рудзенску, але і перамен адбылося няма. Галоўнай падзеяй, бадай, трэба лічыць тое, што апусцеў хлест на сядзібе, перайшлі ягоныя каровы да другога гаспадары. Расставанне было сумным, але непазбегным. Засталіся без смачнага малака дзясяткі чалавек: хто прыходзіў са збанкамі сам, да каго Міхаіл Фёдаравіч вазіў сырадой на веласіпеды. Застаўся без грашовай крыніцы, што зусім не лічыцца пры нашых пенсіях, і гаспадар. Вялікае расчараванне прынёслі прэзідэнцкія выбары. З пloidмы кандыдатаў ён абраў эканаміста. І агітаваў за Яраслава Раманчука нястомна, без улётка, без праграмы, аргументы чэрпаў з уласнага жыцця, з перадач Радзё Свабода. Паводзіны свайго кандыдата ў дзень галасавання назваў здрадай, а сваё захапленне — памылкай.

Зараз ад багатай некалі фермы захаваўся толькі пчэліныя вуллі, цяплічка. Але не згасаюць энергія і аптымізм Міхаіла Фёдаравіча. Сам рэдуцае жыццё і іншых на добры лад настройвае. Здаецца, сум не адолее яго ні пры якіх абставінах. Вольны час, якога нашмат бабалеа, займае вывучэннем англійскай мовы, чытаннем Святога пісання, рэгулярным наведваннем мінскіх тэатраў. Апошняе захапленне, стойкае і даўняе, канешне, патрабуе грошай. Гаспадару думалася, што будзе паступова папаўняць кішэню продажам розных металічных прычэпаў, якіх за доўгі век назбіралася доволі шмат. І гэта не ламача, а тое, што удалыя рукі прастасуюць да справы. Але добрая душа з першага, другога разу паадавала ўсё багацце за мізэрныя капейкі. Такі, з дазволу скажаць, бізнес прыбытку не даў. Мы з Грыбанавым наважыліся і сталі ўшчытваць: навошта ж вы так? "Хлопцы, — адказаў Міхаіл Фёдаравіч, — я не шкадую. Калі яны мне неадпалілі, то няхай самі перажываюць, а я вытрымаю".

На гэты раз Уладзімір Грыбанав, можна сказаць, заманіў у пазездку інтрыгай. "Паездка, — кажа, — пачуць такое, пра што ніколі і нідзе не пачуеш". Звычайна мой сябар купляе процым усялякіх гасцінцаў — гэта ўжо традыцыя. Міхаіл Фёдаравіч грэе ланцо да такога стану, што аж вушы скручваюцца на палку, гатуе бульбу і дастае з чэрава печы свой незаемны "кандзёр" (чыгун літраў на пяць), напоўнены мяснымі прысмакамі.

Размову аб незвычайным пачалі яшчэ да паходу ў ланцо. Міхаіл Фёдаравіч аж ззяе ад радасці, што аб ягоных прыгодах нехта хоча паслухаць.

"У мяне ёсць цэлая праграма, два пункты я ўжо выканаў", — пачынае свой апавед гаспадар. Даўно задумаў ён павядаць у мясінах, пра якія неадночы чытаў у кнізе г-ні — Бібілі, — у Іерусаліме і вакол іх.

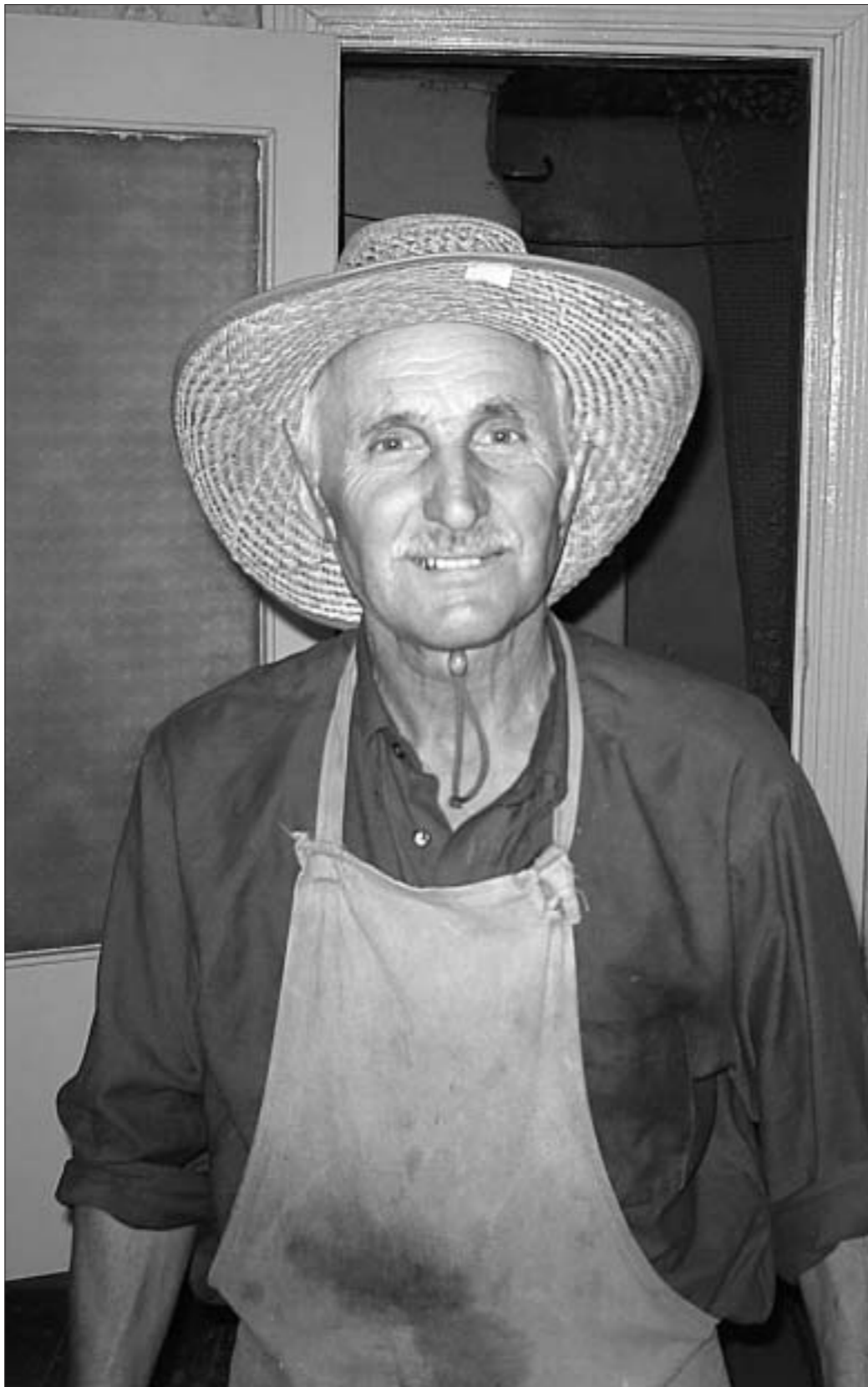
Сваю даўнюю мару павядаць на Святой зямлі Парфёненка здзейсніў. Ад уражання галава ходырам хадзіла, сам надзіваўся, нацешыўся там, а дома мо сціні разу пераказаў усё новым і новым людзям пра тое, што пачуў і пачуву.

Правячы малітвы, не забываўся падглядзець, а як там, у Ізраілі, вырошчваюць памідоры, другую гародніну, які ўтрымліваюць свойскую скаціну, асабліва цікава было параўнаць тамтэйшых кароў з беларускімі. Дзівам было тое, што ізраільскім жывёлаводам належачае сусветныя рэкорды па надоях малака.

З падарожжам на Святую зямлю ўсё атрымалася ладна.

Быў некалі паром, ды сплыў

Ён прызнаўся, што шмат гадоў пакутаваў ад таго, што ніяк не можа выканаць матчыны запавет. Перад смерцю яна наказала сыну павядаць у роднай вёс-

цы на Магілёўшчыне, набраць рукмі: "Чалавеча, што ты надумаў?! Ніхто ў нас туды не плавае!" Але потым гаспадар палогнеў: "Баць, што ты ад свайго задуму не адступішся. Адзінае, магу даць камеру ад аўтамабільнага кола. Надзімём помпай — і плыві сабе".

Так і зрабілі. Міхаіл Фёдаравіч распрануўся, аздэнне і харчы склячў яе на шыю. Улез у наддзміную камеру, стаў слупком — і адпіннуўся доўгім кіем. Сож у тых мясінах даволі шырокі, і плывць там адчуваўся, нашага падарожніка знесла метраў на сто, але на бераг выбраўся. Наперадзе былі кіламетры чатыры пойма, не асфальт, канешне, і не грунтоўка, а лужыны, каложыны, трава на пояс. Добра, што магучы трактар нядаўна праехаў, след застаўся.

Міхаіл Фёдаравіч без штаноў, каб не выпачкацца, у шкарпціках, каб ногі хоць крышку абараніць, з торбай і наддзмітай камерай (не кінеш жа!) рушыў наперад. Відовішча было яшчэ тое: нібыта правядыр племені папуасаў.

За дзень такім чынам ён пераадолеў аж 30 кіламетраў. Праграму выканаў цалкам, гутарыў амаль што з кожным сустрачным. Вынік гэтых гутарак такі: пераважна ўладу не пахвалі ніхто, яе дзейнасць адзінае выключна мацкоама. Сваіх равеннікаў не знайшоў, рана паміраюць.

Назад чэрпаў Сож зноў перапраўляўся на камеры. А тут на процілеглым беразе намаляваліся рыбакі. Для іх з'яўляецца плывца было ялівым дзівам, і яны пачалі дружна крычаць: "Гляньце, чорт нейкі плыве! Гэй ты, плыві далей, ты нам усе туды заблытае!"

Негасцінна сустрэлі, але Міхаіл Фёдаравіч на агрэсіўнасць землякоў не звярнуў увагі.

У загадка абазначаным месцы яго ўжо чакаў Уладзімір Грыбанав з машынай. "Я здзівіўся, думаў, Міхаіл Фёдаравіч будзе ледзь цягнуцца пасля такой вандроўкі, а ён падбегае, з вясёлым поклікам", — расказаў Уладзімір Міхайлавіч.

дзеліцца сваімі планами Міхаіл Фёдаравіч. — Гэта вёска Закапынчыце і Муляраўка на Гомельшчыне (Добрушскі і Петрыкаўскі раёны).

Што ж цягне яго туды? У Закапынчыце хоча павядаць на берагах сажалкі, якую некалі ўпотаі ад вялікага ваеннага начальства выкапаў экскаватарам для мясцовых жыхароў.

"Сажалка ладная, глыбокая, там рыба павіна вадзіцца. Пагадзіся з рыбакамі", — марыць успых Міхаіл Фёдаравіч.

Мы пярачым: там ужо няма нікога, што б нас мог памятаць. Ён не згаджаецца: няма бацькоў — жывуць іх дзеці.

Але не толькі лёс сажалкі хвалюе Парфёненку. Вабяць яго і рамантычныя успаміны. На занятках у вярчальнай школе ён, салдат, пазнаёміўся з дзясцінай, якая на занятках бывала рэдка і не на ўсіх уроках заставаўся ў класе. Не адразу, але стала вядома, што Дзіна Міцкевіч няўдала паступала ў інстытут і заняты ў вярчальнай школе для яе былі тым, што зараз называецца рэпетытарствам. Ёй дазвалялі такую вольнасць, бо яе бацька быў сакратаром райкама партыі.

Міхаіл Фёдаравіч са стрыманым замілаваннем успамінае пра тое, як яны ўдвая сталі часта катацца на кацеры на Прыпяці, гаварылі аб усім на свеце. І ў рэшце рэшт малады чалавек шыра прапанаваў пабрацца шлюбам. Дзясціна згадзілася. Радасць была неймавернай... Толькі нядоўга. Сустрэчы салдата і абітурьенткі-няўдачніцы хутка перасталі быць таемнымі, і яна сказала бацьку аб сваім каханні і аб прапанове Міхаіла.

Бацьку рамантычныя намеры даці не спадабаліся, і ён катэгарычна параў выкінуць усё з галавы, забараніў сустрэцца, маўляў, што ў цябе агульняга з гэтым сяржантам, бедным калганым хлопцам, табе вучыцца трэба, наступіць, а ў цябе гуляны і галава.

Атрыманы ўрок быў жорсткім. Аднекуль Міхаіл Фёдаравіч мае звесткі, што Дзіна нарадзе паступіла ў ВДУ, але застаўся адзінокай. Мо гэта плод фантазіі?

Усё-ткі было банна, што ён прагне сустрэчы з тымі мясінамі і з тымі людзьмі.

Мікалай ГАЛКО.

Афіцыйны прафсаюз: забраць у багатых і дадаць бедным?

Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі накіравала прапановы ва ўрад па ўзмацненні сацыяльнай абароны насельніцтва

ФПБ прапануе ўстанавіць падатковы падатак у памеры 20% для тых, хто зарабляе 1000 і больш долараў. Цяпер у Беларусі падатковы падатак складае 12% для ўсіх, незалежна ад памеру даходаў.

У той жа час прафсаюз прапануе "аказаць да Новага года малазабяспечаным грамадзянам разавую матэрыяльную дапамогу, павялічыць дапамогу па доглядзе за дзіцём да 3 гадоў". Таксама ў звароце прагучала прапанова "прыпыніць на IV квартал 2011 г. — I квартал 2012 павышэнне тарыфаў на жыллёва-камунальныя паслугі і праезд у гарадскім грамадскім транспарце".

Водители из Беларуси бегут в Литву

Вдвое больше иностранцев в этом году приехали в Литву в поисках работы. Львиная доля желающих трудоустроиться — это водители из соседних стран — Беларуси, Украины и России, пишет литовский портал DELFI.lt.

Из всех выданных разрешений на работу — 65% были выданы водителям-дальнобойщикам, свидетельствуют данные Биржи труда. Всего было получено 1059 обращений о трудоустройстве иностранцев, 1036 из них были удовлетворены.

Президент Национальной ассоциации автоперевозчиков Липава Альгимантас Кондрусявичус отметил, что "регистрируется намного больше вакансий, нежели предложений на Бирже труда", больше всего иностранцев привлекает из Беларуси, "так как она ближе, соседняя страна. Литовцы, особенно в Восточной Литве, хорошо знают русский язык, могут договориться, менталитет схожий, долго жили в этой стране, поэтому трудоустраивают активно".

Прапанавана адстрэльваць зуброў

На думку загадчыка адной з лабораторый Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Пятра Казлова, зуброў у Беларусі зашмат. На семінары ў Мінску ён паведаміў, што атпымальна колькасць зуброў перавышана ў трох мікрапапуляцыях — Белаежскай, Асіповіцкай і Азёрскай. Цяпер там жыве 706 жывёл. Казлоў лічыць, што трэба скараціць іх колькасць на 200 асобін у бліжэйшыя тры-пяць гадоў.

Навуковец рэкамендуе адлоўваць жывых зуброў для рассялення і даследавання, а таксама адстрэльваць іх з дапамогай камерцыйнага палывання. Казлоў тлумачыць неабходнасць скарачэння папуляцыі зуброў тым, што многія жывёлы хворыя і аслабленыя, паведамляе БелаПАН.

Але не толькі лёс сажалкі хвалюе Парфёненку. Вабяць яго і рамантычныя успаміны. На занятках у вярчальнай школе ён, салдат, пазнаёміўся з дзясцінай, якая на занятках бывала рэдка і не на ўсіх уроках заставаўся ў класе. Не адразу, але стала вядома, што Дзіна Міцкевіч няўдала паступала ў інстытут і заняты ў вярчальнай школе для яе былі тым, што зараз называецца рэпетытарствам. Ёй дазвалялі такую вольнасць, бо яе бацька быў сакратаром райкама партыі.

Міхаіл Фёдаравіч са стрыманым замілаваннем успамінае пра тое, як яны ўдвая сталі часта катацца на кацеры на Прыпяці, гаварылі аб усім на свеце. І ў рэшце рэшт малады чалавек шыра прапанаваў пабрацца шлюбам. Дзясціна згадзілася. Радасць была неймавернай... Толькі нядоўга. Сустрэчы салдата і абітурьенткі-няўдачніцы хутка перасталі быць таемнымі, і яна сказала бацьку аб сваім каханні і аб прапанове Міхаіла.

Бацьку рамантычныя намеры даці не спадабаліся, і ён катэгарычна параў выкінуць усё з галавы, забараніў сустрэцца, маўляў, што ў цябе агульняга з гэтым сяржантам, бедным калганым хлопцам, табе вучыцца трэба, наступіць, а ў цябе гуляны і галава.

Атрыманы ўрок быў жорсткім. Аднекуль Міхаіл Фёдаравіч мае звесткі, што Дзіна нарадзе паступіла ў ВДУ, але застаўся адзінокай. Мо гэта плод фантазіі?

Усё-ткі было банна, што ён прагне сустрэчы з тымі мясінамі і з тымі людзьмі.

Мікалай ГАЛКО.

АДПАЧЫНАК

Ці па кішэні беларусам гарналыжныя схіл?

Карэспандэнт «Народнай Воля» высвятляў, як беларускія гарналыжныя курорты рыхтуюцца да сезона.

Гарналыжны сезон пакуль не адкрыўся — чакаюць адпаведнага надвор'я. Але, напрыклад, рэспубліканскі цэнтр "Сілічы" ўжо надрукаваў прайс-ліст з коштамі на змовы адпачынак. Ці парадуюць яны тым беларусам, хто захаце пакаціцца на горных лыжах?

Чытаем. Паслугі пракату гарналыжнага камплекта ў выхадныя дні: для дарослых — 60.000 (да гадзіны), 85.000 (да трох гадзін), 180.000 (абанемент на дзень); для дзяцей — адпаведна 30.000, 42.500, 90.000. Камплект сноуборда (сноуборд і боты): для дарослых — 60.000, 85.000, 180.000, для дзяцей — 30.000, 42.500, 90.000.

Адзін раз падняцца па канатнай дарозе каштуе 15 тысяч для дарослых, 7500 — для дзяцей. 10 пад'ёмаў — 120.000, 60.000. Паслугі інструктара каштуюць ад 55 тысяч рублёў (групавыя заняткі, 1 гадзіна) да 155 тысяч (індывідуальны ўрок).

Журналісты ўжо падлічылі, што пры такіх коштах сям'і з трох чалавек, каб правесці адзін з выхадных дней на беларускім гарналыжным курорце, прыйдзецца патраціць каля 1 мільёна рублёў. Гэта з улікам таго, што людзі заходзяць і падслівацца.

— Не думаю, што сям'я патраціць за дзень мільён, — кажа намеснік дырэктара цэнтры "Сілічы" Андрэй ГАНЧАР. — Безумоўна, можна налічыць і больш, калі рабіць разлікі, як кажуць, па максімуму. Аднак, як правіла, людзі, якія ўмеюць катацца, праводзяць на схіле не больш за тры гадзіны. Больш знаходзіцца — фізічна цяжка. Калі сям'я прыязджае з дзіцём — каля гадзіны катаюцца. Адзінае, што мы з гэтага ўсё плануем увесці, каб дзеці абавязкова

ездзілі ў шлемах. І ўвогуле, у летні сезон влітку ўвагу нададзі беспаспеху наведвальніку "Сілічы". Устанавілі больш надзейныя агароджы, апоры. Ці звязана гэта з трагедыяй, што да гэтага адбылася ў нашым цэнтры? Усё ўлічваецца, але ў любым выпадку такія меры беспаспеху былі заплаваныя.

Вялікія кошы на адпачынак Андрэй Ганчар звязвае з агульнай сітуацыяй у краіне: "Мы былі вымушаны павядаць кошы, бо трэба ж плаціць за электраэнергію, якая, як вядома, таксама падаражала. А вытворчасць у нас энергаёмкая. Таму гэта лухта, калі кажуць, што кошы мы зрабілі спецыяльна для багатых расійян. Хоць абвясціць не буду — з Расіі да нас прывязджае таксама багата турыстаў".

Па словах Ганчара, сезон у "Сілічах" распачнецца, калі пачнуцца маразы. Снежныя пушкі пачынаюць працаваць, калі будзе мінус пяць градусаў.

Алесь СІВЫ.

ЧУЛІ?

Адлічана амаль 15 тысяч студэнтаў

Гэта вынікі толькі мінулага навучальнага года. Прычына — нізкі ўзровень ведаў. Мінадукацыі прапануе адзін з рэцэптаў, як змяніць сітуацыю.

Першы намеснік міністра адукацыі Аляксандр Жук прызнаўся, што ў апошнія гады з беларускіх ВНУ адлічваецца "даволі шмат" студэнтаў, у тым ліку першакурснікаў. Большасць пазбаўляецца студэнцкіх білетаў з-за неапахоўнасці. У першую чаргу гэта тыя студэнты, якія паступілі ва ўніверсітэты з нізкімі баламі. Жук не скрываў, што ёсць выпадкі, калі на цэнтралізаваным тэсціраванні абітурьент мог атрымаць па прадмеце 1, 2, 3 балы са 100 магчымых і быць залічаны ў вышэйшую навучальную ўстанову. Хаця, дарчы, гэта і так вядомае факт. Некалькі гадоў там пра гэтую ж праблему казаў рэктар БДПУ імя Танка Пётр

Кухарчык. І адзначаў, што яна патрабуе хутчэйшага вырашэння. Такія абітурьенты "быццам бы залічаны, але па сваім узроўні падрыхтоўкі не цягнуць, у выніку адзін-два семестры яны вучацца ў іх адлічваюць", адзначаў днёмі Аляксандр Жук.

Здавалася б, усім было зразумела, што трэба вяртацца да практыкі мінімальнага праходнага бала ў ВНУ, атрымаўшы менш за які абітурьент не мог быць залічаны ў ВНУ. І дарчы, спачатку, калі толькі Беларусь перайшла на такую мадэль уступных экзаменаў, які цэнтралізавана тэсціраванне, мінімальны бал на ЦТ складаў 20. Аднак учарашнія школьнікі па-

казвалі такі нізкі ўзровень ведаў, што парог гэты быў вырашана знізіць да 8 балаў, а потым і ўвогуле адмяніць. Чым гэта ўсё скончылася, вядома.

Цяпер, адзначаў Аляксандр Жук, зноў плануецца ўстанавіць ніжні дапушчальны парог балаў на ўступных іспытах. Чакаецца, што яго будзе вызначыць Міністэрства адукацыі сумесна з Дзяржаўнай камісіяй па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах. Аднак не зразумела, ці будзе ён аднолькавым па ўсіх прадметах.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Беларускі навуковец падзяляўся парадамі з японцамі

Кніга беларускага навукоўца Уладзіміра Бабенкі аб радыяцыйнай бяспецы насельніцтва "Як абараніць сябе і сваё дзіця ад радыяцыі" была выдана ў Японіі накладам 30.000 асобнікаў. Прэзентацыя кнігі паспяхова прайшла ў Токіа.

"Цікаваць да кнігі ў японцы вялікая, і я думаю, што яна ім дапаможа", — адзначаў Уладзімір Іванавіч пасля вяртання ў Мінск. Ініцыятарам і аўтарам перакладу кнігі для сваіх сучаснікаў стала спадарыня Масака Тацумі, кіраўніца інфармацыйна-культурнага цэнтры Японіі ў Беларусі.

Спадарыню Тацумі вельмі ўсхвалявала інфармацыя пра стан здароўя яе сучаснікаў. Жывучы ў Беларусі на працягу 13 гадоў, яна ўдзельнічала ў дапамозе беларускім дзецям па выяўленні радыенуклідаў з арганізма. Масака даўно супрацоўнічае з калектывам інстытута "Белрад".

Вясной, пасля небылага землетрусу ў Японіі і аварыі на "Фукусіме-1", яна вырашыла перакласці навуковую літаратуру аб радыяцыі і сабраць сродкі, каб дапамагчы свайму народу.

Інстытут "Белрад" — недзяржаўная арганізацыя, якая займаецца радыяцыйным маніторынгам насельніцтва Чарнобыльскай зоны і прадуктаў харчавання гэтага рэгіёна, распрацоўкай сродкаў забеспячэння радыяцыйнай

бяспекі і абароны насельніцтва на тэрыторыях, забруджаных радыенуклідамі, правядзеннем навуковых даследаванняў. Інстытут быў створаны акадэмікам Васілём Несцярчанкам у 1990 годзе і некалькі разоў падвяргаўся рэпрэсіям з боку дзяржавы — быў пазбаўлены памішкання, дзейнасці на тэрыторыі Дома міласэрнасці, цяпер працуе пад кіраўніцтвам сына Несцярчанкі ў прыватным катэдры ў 2-ім Мар'юнінскім завулку.

Калектыв інстытута яшчэ ў 90-я гады распрацаваў кнігі, брашуры і вучэбныя відэафільмы аб тым, як зменшыць памеры нацалена радыенуклідаў і прапаўняць іх жыхарам Чарнобыльскай зоны. Уладзімір Бабенка працуе ў лабараторыі спектраметры выпраменьвання чалавека інстытута "Белрад". Ён пастаянна праводзіць даследаванне беларускіх дзяцей на прыборы спектральнага выпраменьвання (СВЧ) і дае рэкамендацыі па прымяненні прэпараты. Неадарэзана выяжджу ў экспедыцыі ў забруджаныя рэгіёны, сустракаўся з

жыхарамі вёсак, вучнямі школ. Шчыльна працаваў з медыкамі, выкладчыкамі, выхавальцамі, навуковымі даследцамі. Ім былі зроблены практычныя доведы, якім падзяліўся цяпер з японцамі.

Сп. Тацумі сутыкнулася з нежаданням некаторых колаў японскага грамадства друкаваць усю інфармацыю аб стане здароўя грамадзян, які гэта назірала ў Беларусі пасля Чарнобыльскай аварыі. Ёй давялося даводзіць японцам, што вынікі даследаванняў беларускага інстытута цалкам аўтарытэтычныя, распрацаваныя прэпараты тыпу "Вітапект" — эфектыўныя і могуць дапамагчы японцам зменшыць наступствы іх бяды, калі іх уживаць сістэмна.

Як паведаміла інфармацыйная крыніца, агляд 2200 месцаў, якія праводзіць 400 даследчыкаў у чэрвені і ліпені ў рэгіёне Фукусімы, паказваў, што 33 з гэтых месцаў забруджаны цэзіем-137 у памеры звыш 1,48 млі бекераляў на квадратны метр — узровень, які прымяняецца на іншых атамных станцыях у Японіі ў надзвычайных сітуацыях.

Эла ДЗВІНСКАЯ.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 21 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!". 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 "Новости". 07.30, 08.30 "Деловая жизнь". 09.10 "В центре внимания". 10.05, 16.50 "Знахарь". 11.00, 17.50 "Последний кордон-2". 12.10 "Безумные деньги". 13.55 "Звездная жизнь". 15.10, 19.15 "Новости региона". 15.25 "Культурные люди". 16.00 "К теще на блины". 16.35 "Замля беларуская". 18.45, 00.55 "Зона Х". 19.30 "Арена". 19.55 "Диалоги о цивилизации". 20.25 "Концертная программа". 21.00 "Панорама". 21.45, 01.05 "День спорта". 22.00 "Командировка". 22.10 "Доктор Хаус-6". 23.15 "Клуб редакторов". 00.15 "Хоккей для всех".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 10.00 "Картина мира". 10.55 "Погода на неделю". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести". 11.30 "Маршрут милосердия". 12.25 "Утренняя почта". 13.00 "Мой серебряный шар. Виктор Павлов". 13.50, 16.50, 19.50, 00.20 "Новости — Беларусь". 14.30 "О самом главном". 15.25 "С новым домом!". 16.20 "Кулагин и партнеры". 17.30 "Вести. Дежурная часть". 17.45 "Сестры по крови". 18.50 "Ефросинья. Продолжение". 21.35 "Пилот международных авиалиний". 23.25 "Дежурный по стране". 00.30 "Выборы-2011. Дебаты".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром". 08.35 "Программа максимум". 09.40, 13.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие". 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня". 10.20 "Русские сенсации". 11.10 "До суда". 12.05 "Суд присяжных". 13.25 "Судебный детектив". 14.25 "Центр помощи Анастасия". 15.10 "Дело вкуса". 16.25 "Прокурорская проверка". 17.40 "Говорим и показываем". 19.35 "Улицы разбитых фонарей". 21.25 "Пятицкий". 23.40 "Честный понедельник". 00.30 "Школа злословия". 01.10 "Школа".

ОНТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". 06.10 "Наше утро". 09.10 "Контур". 10.15 "Понять. Простить". 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта". 11.10 "Простая история". 13.10 "Союз". 13.40 "Контрольная закупка". 14.10 "Модный приговор". 15.10 "Обручальное кольцо". 16.15 "Участковый детектив". 16.55 "Большая разница". 18.20 "Обратный отсчет". 18.55 "Жди меня". 20.00 "Время". 21.05 "Открытый формат". 22.10 "Побег". 23.15 "Судьба на выбор". 00.15 "След". 01.00 "Ночные новости".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 09.40, 21.20 "Навіны надвор'я". 09.05 "Ешь и худи". 10.10 "Женсовет". 10.45 "Кинопробы". 11.15 "Битва экстрасенсов". 12.25, 16.55 "Котовский". 13.25, 17.55 "Ты — моя жизнь". 14.30 "Гора самоцветов". 15.05 "Нескучный глобус". 15.30, 22.35 "Интерны". 16.10, 23.15 "Зайцев + 1". 18.55 Хоккей. Открытый чемпионат Беларуси. Экстралига. "Неман" — "Шахтер". 21.25 "КЕНО". 21.30 "Белорусское "Времечко". 23.55 "Овертайм". 00.20 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 09.40, 21.20 "Навіны надвор'я". 09.05 "Ешь и худи". 10.10 "Женсовет". 10.45 "Кинопробы". 11.15 "Битва экстрасенсов". 12.25, 16.55 "Котовский". 13.25, 17.55 "Ты — моя жизнь". 14.30 "Гора самоцветов". 15.05 "Нескучный глобус". 15.30, 22.35 "Интерны". 16.10, 23.15 "Зайцев + 1". 18.55 Хоккей. Открытый чемпионат Беларуси. Экстралига. "Неман" — "Шахтер". 21.25 "КЕНО". 21.30 "Белорусское "Времечко". 23.55 "Овертайм". 00.20 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00 "Новости Содружества". 05.05, "Миллион вопросов о природе". 05.20, 15.25 "Дом с историей". 06.05 "Тик-так".

Мир

07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт". 08.30 "Гон-стоп". 10.40 "Дело особой важности". 11.40, 17.30 "Звонкий ужин". 12.35, 18.30 "Огонь любви". 13.50 "Хороший". 15.30 "Тайны мира". 16.50 "Столичный футбол". 20.00 "Столичные подробности". 20.15 "Добрый вечер, малыш!". 20.25 "Семейный бизнес". 23.00 "Женщины XX века". 23.30 "Автопанорама". 23.50 "Хиромант-2". 00.45 "Последний секрет мастера".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 17.50 "Навіны надвор'я". 09.05 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура. 10.00 "Овертайм". 10.40 "Школа ремонта". 11.45, 15.55 "Котовский". 12.50, 16.55 "Ты — моя жизнь". 13.50 "Гора самоцветов". 15.05 "Нескучный глобус". 15.30, 22.35 "Интерны". 16.10, 23.15 "Зайцев + 1". 17.55 Хоккей. КХЛ. "Барыс" (Астана) — "Динамо" (Минск). 19.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. ЦСКА — "Лилль". 21.25 "КЕНО". 22.00 "Белорусское "Времечко". 00.15 "Спорт-кадр".

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества". 05.05, 14.35 "Прямая речь". 05.20, 15.25 "Диалог со всем миром". 06.05 "Тик-так". 06.25 "Робин Гуд".

Мир

00.25 "След". 01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 10.05 "Маршрут милосердия". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести". 11.30, 16.20 "Кулагин и партнеры". 12.00, 21.35 "Пилот международных авиалиний". 13.50, 16.50, 19.50, 00.20 "Новости — Беларусь". 14.30 "О самом главном". 15.25 "С новым домом!". 17.30 "Вести. Дежурная часть". 17.45 "Сестры по крови". 18.50 Ефросинья. Продолжение". 20.30 "Прямой эфир". 23.25 "Ликвидация". 00.30 "Выборы-2011. Дебаты".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". 06.10, 17.20 "Минщина". 06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".

Белсат

07.00 Тызень у "Аб'ектыве". 07.40, 13.25, 17.25 "Зона "Свабоды". 08.10, 13.55 "Таямніца крэпасці шыфраў". 08.55, 14.40 "Праз-экспрэс". 09.10, 14.55, 18.05 "У яго забралі каханне". 10.10, 15.50 "ПраСвет". 10.35, 16.15 "Военная гульня". 11.15 "Эксперт". 11.40, 21.50 "Ітан Фроум". 17.00 "Таямніца Сагалі". 18.00, 19.30, 21.00, 23.25 "Аб'екты". 19.05 "Гісторыя пад знакам "Пагоні". 19.15 "Моўнік". 19.40, 23.50 "Гарачы каментарый". 19.50 "Кальханка для самых маленькіх". 20.00 "Еўропа сёння". 20.25 "Вагон". 20.30 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд". 21.25 "Рэмарка".

Белсат

07.00 Тызень у "Аб'ектыве". 07.40, 13.25, 17.25 "Зона "Свабоды". 08.10, 13.55 "Таямніца крэпасці шыфраў". 08.55, 14.40 "Праз-экспрэс". 09.10, 14.55, 18.05 "У яго забралі каханне". 10.10, 15.50 "ПраСвет". 10.35, 16.15 "Военная гульня". 11.15 "Эксперт". 11.40, 21.50 "Ітан Фроум". 17.00 "Таямніца Сагалі". 18.00, 19.30, 21.00, 23.25 "Аб'екты". 19.05 "Гісторыя пад знакам "Пагоні". 19.15 "Моўнік". 19.40, 23.50 "Гарачы каментарый". 19.50 "Кальханка для самых маленькіх". 20.00 "Еўропа сёння". 20.25 "Вагон". 20.30 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд". 21.25 "Рэмарка".

Белсат

07.00 "Спас под березами". 08.05, 22.05 "Живая история". 09.05 "Общий рынок". 09.25 "Общий интерес". 10.05 "Богатая и любимая". 11.05, 12.05 "Мертвые души". 13.05 "Приключения мастера кун-фу". 13.30 "Старшеклассники". 14.05 "Моя родня". 16.05, 17.05 "Огонь любви". 18.25 "Акценты". 18.40 "Вуюду жизнь". 19.00 "Дневник убийцы". 19.50, 01.05 "Слово за слово". 21.20 "Земля и люди". 23.05, 00.05 "Екатерина Воронина". 07.00 "Спас под березами". 08.05, 22.05 "Живая история". 09.05 "Общий рынок". 09.25 "Общий интерес". 10.05 "Богатая и любимая". 11.05, 12.05 "Мертвые души". 13.05 "Приключения мастера кун-фу". 13.30 "Старшеклассники". 14.05 "Моя родня". 16.05, 17.05 "Огонь любви". 18.25 "Акценты". 18.40 "Вуюду жизнь". 19.00 "Дневник убийцы". 19.50, 01.05 "Слово за слово". 21.20 "Земля и люди". 23.05, 00.05 "Екатерина Воронина".

Белсат

07.00, 18.00, 19.30, 21.00, 23.15 "Аб'екты". 07.25, 19.40, 23.40 "Гарачы каментарый". 07.35, 14.55 "Заказное забойства". 09.10, 16.30, 20.30 "Гісторыя пад знакам "Пагоні". 09.20, 12.50 "Таямніца Сагалі". 09.45, 16.35 "Рэмарка". 10.05, 13.15 "Еўропа сёння". 10.35, 14.45 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд". 11.00, 14.10 "МакраФон". 11.45 "Моўнік". 12.00 "Ранча". 17.00 "Тры шалёныя нулі". 17.25 "Вагон". 17.30 "Эксперт". 18.05 "Арол". 20.00 "Два на два". 19.50 "Кальханка для самых маленькіх". 20.00 "На колах". 20.40 "Над Нёмнам". 21.25 "Сальда". 21.40 "Прыстань". 22.25 "Рэпартэр". 22.50 "Еўропах".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

19—27 лістапада

МІНСК

Тэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы 20 — "Вечар". 21 — "Паўлінка". 27 — "Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл". Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета 19 — "Бал-маскарад". 20 — "Три поросенка", "Богема". 22 — "Набуцко". 23 — "Бахчисарайскі фонтан". 24 — "Мадам Баттерфляй". 25 — "Сотворение мира". 26 — "Хованщина". 27 — "Терем-теремок", "Жизель".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматыкі

19 — "Воук-мараллавец", "Адамавы жарты". 20, 21 — "CHANGЕ?". 22 — Тэатр сучаснай харэграфіі "D.O.Z.S.K.I.". 23 — "Сталіца Эраўнд". 24 — "Сонечка". 25 — "Нязваны госць". 26 — "Гісторыя двух сабак", "Сестры Пожэй". 27 — "Дамавічкі", "Шчаслівы муж".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага

19 — "Доходное место". 20 — "Свабодный брак". 22 — "Правда — хорошо, а счастье лучше". 23 — "Женити". 24 — "Идеальный муж". 25, 26 — "Свадьба Кречинского". 27 — "Дева и Смерть". Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 19 — "Приключения бременских музыкантов", "Ночь в Венеции". 20 — "Красная Шапочка", "Марица". 21 — V Міжнародны фестываль тэатральной мастацтва "Панарама". 22 — "Сказки Венского леса". 23 — "Листопад в стиле блюз". 25 — "Голубая камейка". 26 — "Золотой цыпленок", "Дорогая". 27 — "Волшебная лампа Аладдина", "Моя жена — луна".

Брэст

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы 19 — "Шинель". 20 — "Барские причуды". 23 — "Аккомпаниатор". 24 — "Раскidanе гняздо". 25 — "Черный ангел с белыми крыльями". 26 — "Слуга двух господ". 27 — "Молодожены". Брэсцкі тэатр лялек 19 — "Как медведь лису проучил". 20 — "Сюрприз". 25 — "Король Лир". 26 — "Машенька и медведь". 27 — "Чебурашка".

Віцебск

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа 25 — "Кастинг".

МІНСК

Палац Рэспублікі 24 лістапада — канцэрт японскай піяністка і кампазітара Кейка Матсуі.

Беларускі дзяржаўны маляўнічы тэатр

19 — "Волшебное кольцо", "Любовь втроём". 20, 22 — "Карьера Челестино". 24 — "Восьмь любящих женщин". Беларускі дзяржаўны тэатр эстрады 19 — "Азбука рока". 23 — "Вольга Вронская з праграмай "Как будто случайное". 24 — "О чем молчат женщины?". 25 — "Осторожно, Соны!". 27 — "Церам-церамак".

Віцебская абласная філармонія

19 — "Осенняя песня", канцэртная праграма. 20 — "Приключения кузнецка Кузнец". 20 — "Дзюймовачка". Беларускі дзяржаўны тэатр лялек 19 — "Приключения Пин-Пина". 20 — "Морозко". 22 — "Путь в небеса". 25 — "Драй швестерн". 26 — "Красная Шапочка". 27 — "Веселый цирк". Тэатр сатыры і гумару "Хрыстафор" 26 — "Смешной концерт".

Гродна

Гродзенскі абласны драматычны тэатр 19 — "Блез". 20 — "ПРЫМ'ЕРА! — "Прынцэса без гарошыны", "Кводжінскі пераліцак". 24 — "Эта ... — любовь (Курица)". 25 — "Банкрот". 26 — "Сыграем в дружную семью". 27 — "Сказка дикого леса", "Уловки любви". Гродзенскі абласны тэатр лялек 19, 22, 23, 24, 25, 26 — "Маленький Мук". 20 — "Маша и медведь". 27 — "Приключения Тима и его друзей". Гродзенская абласная філармонія 19 — Тэатр гумару "Канкан". Гродзенская абласная філармонія

Віцебск

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

Што скажа Адамайціс?

У Беларускім дзяржаўным універсітэце культуры і мастацтваў 21 лістапада — сустрэча з акцёрам Рэгімантасам Адамайцісам.

Коласаўскі святкуе юбілей

22 лістапада — 85 год з дня заснавання Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа.

У гэты дзень адбудзецца адкрыццё помніка на магіле народнага артыста СССР, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі Фёдара Шмакава.

Беларускі дзяржаўны маляўнічы тэатр

19 — "Волшебное кольцо", "Любовь втроём". 20, 22 — "Карьера Челестино". 24 — "Восьмь любящих женщин". Беларускі дзяржаўны тэатр эстрады 19 — "Азбука рока". 23 — "Вольга Вронская з праграмай "Как будто случайное". 24 — "О чем молчат женщины?". 25 — "Осторожно, Соны!". 27 — "Церам-церамак".

Віцебская абласная філармонія

19 — "Осенняя песня", канцэртная праграма. 20 — "Приключения кузнецка Кузнец". 20 — "Дзюймовачка". Беларускі дзяржаўны тэатр лялек 19 — "Приключения Пин-Пина". 20 — "Морозко". 22 — "Путь в небеса". 25 — "Драй швестерн". 26 — "Красная Шапочка". 27 — "Веселый цирк". Тэатр сатыры і гумару "Хрыстафор" 26 — "Смешной концерт".

Гродна

Гродзенскі абласны драматычны тэатр 19 — "Блез". 20 — "ПРЫМ'ЕРА! — "Прынцэса без гарошыны", "Кводжінскі пераліцак". 24 — "Эта ... — любовь (Курица)". 25 — "Банкрот". 26 — "Сыграем в дружную семью". 27 — "Сказка дикого леса", "Уловки любви". Гродзенскі абласны тэатр лялек 19, 22, 23, 24, 25, 26 — "Маленький Мук". 20 — "Маша и медведь". 27 — "Приключения Тима и его друзей". Гродзенская абласная філармонія 19 — Тэатр гумару "Канкан". Гродзенская абласная філармонія

Віцебск

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

Што скажа Адамайціс?

У Беларускім дзяржаўным універсітэце культуры і мастацтваў 21 лістапада — сустрэча з акцёрам Рэгімантасам Адамайцісам.

Коласаўскі святкуе юбілей

22 лістапада — 85 год з дня заснавання Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа.

У гэты дзень адбудзецца адкрыццё помніка на магіле народнага артыста СССР, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі Фёдара Шмакава.

Канцэрт артыста-інструменталіста Уладзіміра Захарава

23 — Беларуская дыяспара цыгану прадставіць канцэртную праграму "Душа цыган". 24, 25 — Харвава капэла "Санорус". 26 — Канцэрт інструментальнага ансамбля "Медыум". 27 — Гумарыстычная праграма заслужаных артыстаў Расіі Валяціны Коркінай і Віктара Астравухава.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр 19 — "Доходное место". 20 — "Слишком женатый таксист?". 23, 24, 25, 26, 27 — ПРЫМ'ЕРА! — "Безумный день, или Женитьба Фигаро". Гомельскі гарадскі маляўнічы тэатр 19, 20, 26 — ПРЫМ'ЕРА! — "Бесамемуча". 22 — "CHANGЕ?". 23 — "Авария". 24 — "Я стою у ресторана: замуж — поздно, сдохнуть — рано". 25 — "Любишь — не любишь". 26 — "Дождь Айболит". 27 — "Рождение". Гомельскі тэатр лялек 19, 20 — "Пчелка Зуза". 25 — "Памінальная малітва". 26 — "Лиса и Медведь". 27 — "Ну, Волк, погоди!". Гомельская абласная філармонія 20 — Канцэрт прэзідэнцкага аркестра. 25 — Канцэрт Генадзя Забары (кларнет) і Юрыя Гільдзюка (фартэпяна). 27 — "Калейдоскоп чуда".

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны драматычны тэатр 19 — "Легенда о Машеке". 20 — "Иван-Царевич", "Свидание в предместье". 23, 24 — "Сон в летнюю ночь". 25 — "Сильвия". 26 — "Сегодня смотри на меня!". Магілёўскі тэатр лялек 19 — "Сказка о солдате". 20 — "Крылья Дюймовочки". 23 — "День немецкой культуры в театре кукол". 26 — "Новый год в подводном царстве". 27 — "Морозко". Магілёўская абласная філармонія 23 — Народны артыст Расіі Мікалай Баскаў з праграмай "Все цветы".

СРЕДА, 23 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!". 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.30 "Новости". 07.30, 08.30 "Деловая жизнь". 09.10 "Жизнь и приключения Мишки Япончика". 10.10, 16.55 "Знахарь". 11.05, 17.50 "Последний кордон-2". 12.10 "Сфера интересов". 12.35 "Оружие". 13.00 "Звездная жизнь". 13.55 "Только женщина знает". 15.10, 19.15 "Новости региона". 15.25 "Актуальное интервью". 16.10 "Эпоха. События и люди". 18.45, 00.45 "Зона Х". 19.30 "Земельный вопрос". 20.00 "Панорама". 20.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. БАТЭ — "Виктория". Прямая трансляция. 22.55 "Доктор Хаус-6". 00.00 "Концертная программа". 00.55 "День спорта". 01.05 Футбол. Обзор дня.

ОНТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". 06.10 "Наше утро". 09.10 "Жить здорово!". 10.20 "Понять. Простить". 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта". 11.10 "Затерянный мир". 13.10 "Хочу знать". 13.40 "Контрольная закупка". 14.10 "Модный приговор". 15.10 "Обручальное кольцо". 16.15 "Участковый детектив". 16.55 "Давай поженемся!". 18.20 "Счастливы вместе". 18.55 "Пусть говорят". 20.00 "Время". 21.05 "Фурцева". 22.20 "Побег". 22.20 "Побег".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 17.50 "Навіны надвор'я". 09.05 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура. 10.00 "Овертайм". 10.40 "Школа ремонта". 11.45, 15.55 "Котовский". 12.50, 16.55 "Ты — моя жизнь". 13.50 "Гора самоцветов". 15.05 "Нескучный глобус". 15.30, 22.35 "Интерны". 16.10, 23.15 "Зайцев + 1". 17.55 Хоккей. КХЛ. "Барыс" (Астана) — "Динамо" (Минск). 19.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. ЦСКА — "Лилль". 21.25 "КЕНО". 22.00 "Белорусское "Времечко". 00.15 "Спорт-кадр".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 10.05 "Маршрут милосердия". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести". 11.30, 16.20 "Кулагин и партнеры". 12.00, 21.35 "Пилот международных авиалиний". 13.50, 1

ЧЕТВЕРГ, 24 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 "Добroe утро, Беларусь!". 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 "Новости". 07.30, 08.30 "Деловая жизнь". 09.10 "Звездная жизнь". 10.15, 16.50 "Знахарь". 11.05 "Последний кордон-2". 12.10 "Земельный вопрос". 12.35 "Оружие". 13.00, 22.10 "Доктор Хаус-6". 13.55 "Здоровье". 15.10, 19.15 "Новости региона". 15.25 "Специальный репортаж". 15.40 "Зона комфорта". 16.05 "Эпоха. События и люди". 17.45 "Отряд". 18.45, 00.30 "Зона X". 19.30 "Сфера интересов". 19.55 "Жизнь и приключения Мишки Япончика". 21.00 "Панорама". 21.45, 00.40 "День спорта". 22.00 "Актуальное интервью". 23.15 "В поисках истины".

ОНТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". 06.10 "Наше утро". 09.10 "Жить здорово!". 10.20 "Понять. Простить". 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".

11.10 "Затерянный мир". 12.00, 21.05 "Фурцева". 13.10 "Хочу знать" с Михаилом Ширвиндтом". 13.40 "Контрольная закупка". 14.10 "Модный приговор". 15.10 "Обручальное кольцо". 16.15 "Участковый детектив". 16.55 "Давай познакомимся!". 18.20 "Счастливы вместе". 18.55 "Пусть говорят". 20.00 "Время". 22.20 "Побег". 23.25 "Несекретные материалы". 23.55 "Обратный отсчет". 00.25 "След". 01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 10.05 "Маршрут милосердия". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести". 11.30, 16.20 "Кулагин и партнеры". 12.00, 21.35 "Пилот международных авиалиний". 13.50, 16.50, 19.50, 00.20 "Новости — Беларусь". 14.30 "О самом главном". 15.25 "С новым домом!". 17.30 "Вести. Дежурная часть". 17.45 "Сестры по крови". 18.50 "Ефросинья. Продолжение".

ОНТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". 06.10 "Наше утро". 09.10 "Жить здорово!". 10.20 "Понять. Простить". 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".

ПЯТНИЦА, 25 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 "Добroe утро, Беларусь!". 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 "Новости". 07.30, 08.30 "Деловая жизнь". 09.10, 19.55 "Жизнь и приключения Мишки Япончика". 10.10, 17.00 "Знахарь". 11.05, 18.00 "Отряд". 12.10 "Сфера интересов". 12.35 "Свет Караткевича". 13.00 "Доктор Хаус-6". 14.00 "Моя правда". 15.10, 19.15 "Новости региона". 15.25, 22.00 "Актуальное интервью". 15.40 "Фортификация". 16.20 "Эпоха. События и люди". 19.30 "Зона X". 21.00 "Панорама". 21.45, 02.15 "День спорта". 22.10 "Геймер". 00.15 "Мгла".

ОНТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". 06.10 "Наше утро". 09.10 "Жить здорово!". 10.20 "Понять. Простить". 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта". 11.10 "Затерянный мир". 12.00 "Фурцева". 13.10 "Хочу знать" с Михаилом Ширвиндтом".

13.40 "Контрольная закупка". 14.10 "Модный приговор". 15.10 "Обручальное кольцо". 16.15 "Участковый детектив". 16.55 "Давай познакомимся!". 18.20 "Жди меня. Беларусь". 19.00 "Получи чудеса". 20.00 "Время". 21.05 "Бандитки". 22.45 "Что? Где? Когда?" в Беларуси". 00.00 "Наша Беларусь". 00.35 "Охотники за разумом". 02.20 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 10.05 "Маршрут милосердия". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести". 11.30, 16.20 "Кулагин и партнеры". 12.00 "Пилот международных авиалиний". 13.50, 16.50, 19.50, 23.30 "Новости — Беларусь". 14.30 "О самом главном". 15.25 "С новым домом!". 17.30 "Вести. Дежурная часть". 17.45 "Сестры по крови". 18.50 "Ефросинья. Продолжение". 21.35 "Ормала-2011". 23.40 "Поруги".

ОНТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". 06.10 "Наше утро". 09.10 "Жить здорово!". 10.20 "Понять. Простить". 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта". 11.10 "Затерянный мир". 12.00 "Фурцева". 13.10 "Хочу знать" с Михаилом Ширвиндтом".

20.30 "Прямой эфир". 23.25 "Ликвидация". 00.30 "Выборы-2011. Дебаты".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром". 08.35 "Таинственная Россия". 09.30, 15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие". 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня". 10.20 "Следствие вели...". 11.10 "До суда". 12.05 "Суд присяжных". 13.25 "Судебный детектив". 14.25 "Центр помощи Анастасия". 15.10 "Дело вкуса". 16.25 "Прокурорская проверка". 17.40 "Говорим и показываем". 19.35 "Улицы разбитых фонарей". 21.25 "Пятницкий". 23.40 "Формат А4". 00.35 "Школа".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 17.20, 19.30, 22.30 "24 часа". 06.10 "Минщина". 06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения". 07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт". 08.30 "Добро пожаловать!". 08.50 "Кроличья нора". 11.40 "Звездные истории". 11.40, 17.30 "Звонкий ужин".

12.35, 18.30 "Огонь любви". 13.50 "Туристы". 14.40 "Хиромант-2". 15.35, 00.50 "Последний секрет мастера". 16.50 "Пять историй". 20.00 "Столичные подробности". 20.15 "Добрый вечер, малыши!". 20.25 "Загадка Сфинкса". 23.00 "Правда". 23.35 "Автопанорама". 23.55 "Петровка, 38. Команда Петровского".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 21.20 "Навигатор". 09.05 "Каждый имеет право быть разным". 09.35 "Страсси па культуры". 10.20 "Гаспадар". 10.55 "Реальный мир". 11.30 "Женская лига". 12.30, 16.55 "Котовский". 13.30, 17.55 "Ты — моя жизнь". 14.30 "Гора самоцветов". 18.25 "Акценты". 18.40 "Диаспоры". 19.00 "Дневник убийцы". 19.50 "Слово за слово". 21.20 "Тайны манежа". 23.05, 00.05, 01.05 "Предсказатель".

21.25 "КЕНО". 21.30 "Белорусское "Времечко". 23.50 "Время футбола".

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества". 05.05, 14.35 "Прямая речь". 05.20, 15.25 "Культурный слой". 06.05 "Тик-так". 06.25 "Спас под березами". 08.05, 22.05 "Живая история". 09.05 "Новости Содружества. Культура". 10.05 "Богатая и любимая". 11.05, 12.05 "Мертвые души". 13.05 "Приключения мастера кун-фу". 13.30 "Старшеклассники". 14.05 "Моя родня". 16.05, 17.05 "Огонь любви". 18.25 "Акценты". 18.40 "Диаспоры". 19.00 "Дневник убийцы". 19.50 "Слово за слово". 21.20 "Тайны манежа". 23.05, 00.05, 01.05 "Предсказатель".

Белсат

07.00, 18.00, 19.30, 21.00, 23.30 "Аб'екты". 07.25, 19.40, 23.55 "Гарачы каментарый". 07.35, 12.25 "Каралева Бона". 08.30, 13.20 "Прыстань". 09.10, 14.00 "Ажыятаж вакол Басі". 09.40, 14.30 "Праект "Будучыня". 10.10, 15.00 "Навігатар". 10.25, 15.15 "Хто ёсць кім?". "Вяляцця і Вяляцці Нагорныя". 10.40 "Два на два". 11.05, 15.30 "Без ратушы". "Беларуская Амерыка". 11.25, 15.50 "Без ратушы". "Каліф на гадзін". 11.50, 16.25 "Невядомая Беларусь". "Гісторыя пад знакам Пагоні". 17.00 "Сонечная дзіда". 17.25 "Вагон". 17.30 "Басанох па свеце". 18.05 "Па кім маўчыць зван?" Дак.фільм. 18.30 "Моўнік". 18.40 "Таямніца крэпасці шыфраў". 19.50 "Кальханка для самых маленькіх". 20.00 "Еурогах". 20.30 "Эксперт". 21.25 "Рэпартаж". 21.50 "Незвычайнае жыццё звычайных людзей": "Георгі і матылі". 22.45 "Новенькая".

Канцэрт

Канцэртная зала "Мінск" 19 — Зорка серыяла "Маргоша" Марыя Барсенева, прыгажун Сяргей Астахаў, непарукальная Эвеліна Бледан і іншыя ў авантурнай камедыі "Куколка". 20 — Сяргей Шакураў, Марыя Аронова, Алеся Жалызняк, Міхал Паліцэймака ў камедыі "Маленькія камедіі". 24 — Канцэрт ансамбля песні і танца Узброеных сіл Рэспублікі Беларусь з праграмай "Время выбрало нас". Палац Рэспублікі 23 — Юбілейны канцэрт Іскіу Абалян "Золата". Альбом "Золата", выданы спецыяльна да канцэрта, будзе не на традыцыйных касеце або кампакт-дыску, а на флэшцы, стылізаванай пад невялікі злітак золата. На гэтым носбіце інфармацыя застаецца вольнае месца, куды можна запісаць асабістыя файлы. Але выдаліць песні Абалян з флэшкі будзе немагчыма: запіс зроблены хітраым чынам. 24 — Канцэрт японскай піяністкі і кампазітара Кейка Матсуі. "Яе музыку альбо шануюць, альбо не прымаюць зусім", — напісана ў канцэртных афішах. Вялікая зала Белдзяржфілармоніі 19 — Абанемент №3 "Дзіцячыя гады любімых кампазітараў". "Музыка — душа мая. М.Глінка". 20 — Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Рэспублікі Беларусь. Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор — народны артыст Беларусі Аляксандр Ансіміў. 22 — "Колкі ў небе зор" творчы вечар Вячаслава Статкевіча. 23 — Нацыянальны акадэмічны НАРОДНЫ АРКЕСТР імя Жыноўца. Салістка — Людміла Ісупава. 24 — Сімфанічны аркестр Музыкальнага каледжа імя М.Агінскага (Маладзечна). Мастацкі кіраўнік і дырыжор — Рыгор Сарока. 25 — Вечар памяці народнага арыста СССР Віктара Роўды. 27 — "Абанемент №1", Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Рэспублікі Беларусь. Салісты — навучнік Рэспубліканскага музычнага каледжа пяр Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі і Мінскага дзяржаўнага музычнага вучылішча ім. М.Глінкі. 22 — "Малодыя юрэйскага мастэчка", ансамбль салістаў "Класік-авангард". Салістка — Бала ШТЭЙНБУК (фартэп'яна, Ізраіль). 23 — "Музычная гасцёўня", мастацкі кіраўнік — Таццяна Старчанка (фартэп'яна). 26 — Справаздачны канцэрт аддзялення народных інструментаў гімназіі каледжа мастацтваў імя І.В.Ахрэмчыка.

СУББОТА, 26 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.35 "Існасць". 07.00 "Добroe утро, Беларусь!". 09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости". 09.10 "Утренняя волна". 09.45 "Коробка передач". 10.20 "Культурные люди". 10.55 "Все золото мира...". 12.10 "Дети Дон-Кихота". 13.45 "Французские баллы". 14.15 "Вокруг планеты". 15.10 "Новости региона". 15.30 "Зона X". 16.00 "Слава". 18.00 "Ваше лото". 18.45 "Пятёрочка". 19.15 "Славянский базар-2011". "Ночной хит". 21.00 "Панорама". 21.50 "Соломон Кейн". 23.40 "Золотой граммофон-2008". 01.55 "День спорта".

ОНТ

07.00 "Субботнее утро". 08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости". 09.05 "Моя жена меня приворожила". 09.45 "Здоровье". 10.30 "Смак". 11.10 "Умники и умники". 12.00 "Александр Масляков. 70 — не шутка, 50 — шутя". 13.00 "Минута славы". Лучшее. 16.15, 21.00 "Новости спорта". 16.20 "Высоцкий. "Где-то в чужой незнакомой ночи...". 17.20 "Специальное задание". 18.40 "Один против всех". 19.25 "Фактор смеха". 21.05 "Болеро". 22.45 "Прожекторперисхилтон". 23.25 "Что? Где? Когда?". 00.35 "Между жизнью и смертью".

РТР-Беларусь

07.00 "Прощание славянки". 08.30 "Поруги". 10.25 "Утренняя почта". 11.00, 14.00, 20.00 "Вести". 11.15 "Выборы-2011. Дебаты". 12.25 "Королева тигров. Маргарита Назарова". 13.25 "Невидное-невероятное". 14.15 "Честный детектив". 14.45 "Великие имена большого". 15.15 "Когда деревья были большими". 17.10 "Субботний вечер". 19.00 "Картина мира". 19.55 "Погода на неделю". 20.40 "Богатая Маша". 00.05 "Грустная мама червей".

08.20 "Медицинские тайны". 08.50 "Академия красоты". 09.25 "Говорим с Алексеем Зиминным". 10.20 "Главная дорога". 10.55 "Кулинарный поединок". 11.55 "Квартирный вопрос". 13.20 "Дорожный патруль-4". 13.50 "КВН Беларусь". 1/2 финала Высшей лиги. 16.30, 19.30 "24 часа". 16.45 "Наше дело". 17.00 "Большой город". 17.40 "Роман "Ala Russa". 20.00 "СТВ-спорт". 20.10 "Миллионер из трущоб". 22.25 "Звездный ринг". 23.40 "Покер-дуэль". 00.30 Международный турнир по греко-римской борьбе памяти Олега Караваева.

СТВ

07.35 "Сморг". 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".

08.20 "Медицинские тайны". 08.50 "Академия красоты". 09.25 "Говорим с Алексеем Зиминным". 10.20 "Главная дорога". 10.55 "Кулинарный поединок". 11.55 "Квартирный вопрос". 13.20 "Дорожный патруль-4". 13.50 "КВН Беларусь". 1/2 финала Высшей лиги. 16.30, 19.30 "24 часа". 16.45 "Наше дело". 17.00 "Большой город". 17.40 "Роман "Ala Russa". 20.00 "СТВ-спорт". 20.10 "Миллионер из трущоб". 22.25 "Звездный ринг". 23.40 "Покер-дуэль". 00.30 Международный турнир по греко-римской борьбе памяти Олега Караваева.

09.00 "Женщины XX века". 09.30 "Чистая работа". 10.20 "Минск и минчане". 10.55 "Ресторан господина Септима". 12.35 "Приключения дилетанта". 13.10 "Человек с бульвара Капуцинов". 15.50 "КВН Беларусь". 1/2 финала Высшей лиги. 16.30, 19.30 "24 часа". 16.45 "Наше дело". 17.00 "Большой город". 17.40 "Роман "Ala Russa". 20.00 "СТВ-спорт". 20.10 "Миллионер из трущоб". 22.25 "Звездный ринг". 23.40 "Покер-дуэль". 00.30 Международный турнир по греко-римской борьбе памяти Олега Караваева.

Беларусь 2

07.40, 19.55 "Неподдающиеся".

09.10 "Благовест". 09.35 "Мир вашему дому". 09.45 "Гора самоцветов". 10.15 "Женсовет". 10.55 "Ешь и худей". 11.30 "Школа ремонта". 12.40 "Интуция". 13.45 "Маргоша". 17.55 Футбол. Чемпионат Англии. "Манчестер Юнайтед"—"Ньюкасл". Прямая трансляция. 21.25 "КЕНО". 21.30 "Битва экстрасенсов". 22.40 "Гольфист: из архивов полиции". 22.50 Гандбол. Кубок обладателей кубков. БГК—"Телистар 08".

Мир

05.00 "Марлен. Прощание с шестидесятью". 05.50 "Путеводитель". 06.20 "Звезды на крыльях". 07.55 "Приключения Мумитролля".

08.30 "Экспериментаторы". 08.45 "Миллион вопросов о природе". 09.00, 15.00 "Новости Содружества". 09.10 "Мечтай, действуй, будь!". 09.40 "Формула успеха". 10.05 "Возвращение Турецкого". 13.00 "Доказательства вины". 14.00 "Правила жизни". 15.10 "Ангел". 17.00 "Робот". 19.50 "Три придурка и нога". 22.15 "Новости Содружества. Культура". 23.00 "Агент пришельцев". 00.45 "Фараон".

Белсат

07.00, 18.00, 21.00, 00.00 "Аб'екты". 07.25 "Гарачы каментарый". 07.35 "Новенькая". 08.20, 11.55 "Між намi, бусламі".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 27 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.30 "Золотой граммофон-2008". 08.30 "Все путем". 09.00, 12.00, 15.00 "Новости". 09.10 "Арсенал". 09.40 "Врачебные тайны". 10.20 "К тебе на блины". 10.55 "Все золото мира...". 12.10 "Мой ласковый и нежный зверь". 14.15 "Клуб редакторов". 15.10 "Новости региона". 15.30 "Зямля беларуская". 15.45 "В поисках сокровищ". Док.фільм. 16.40 "Звездная жизнь". 17.40 "Диалоги о цивилизациях". 18.15 "Суперлото". 19.05 "Моя супербышшая". 21.00 "В центре внимания". 21.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал. 22.30 "Киллер". 00.20 "Поговорим о сексе".

ОНТ

07.00 "Воскресное утро". 08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости". 09.05 "Воскресная проповедь". 09.20 "Моя жена меня приворожила".

09.55 "Непутевые заметки". 10.15 "Пока все дома". 11.10 "Фазенда". 11.45 "Бразил ринг". 12.45 "Новый "Ералаш". 13.30 "Большая разница" в Одессе". 16.15 "Новости спорта". 16.20 "Среда обитания". 17.25 "Эстрадный коктейль". 18.40 "Битва титанов". 20.00 "Контурь". 21.05 "Дыхание планеты". 21.40 "Достоиние Республики: Владимир Высоцкий". 23.15 "Yesterday Live". 00.10 "Красная звезда".

РТР-Беларусь

07.00 "ХА!". 07.25 Мультифильмы. 07.40 "Богатая Маша". 11.00, 14.00, 20.00 "Вести". 11.15 "Сам себе режиссер". 12.05 "Арифметика любви". 13.35 "Смехопанорама". 14.15 "С новым домом!". 14.45 "Городок". 15.15 "Простой непростой Сергей Никоненко". 16.05 "Укротительница тигров". 17.55 "Смеяться разрешается". 21.05 "Стяляки-шоу".

23.00 "Специальный корреспондент". 00.05 "Крылья ангела".

НТВ-Беларусь

07.30 "В зоне особого риска". 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня". 08.20 "Первая передача". 08.45 "Их нравы". 09.20 "Едим дома!". 10.20 "Спасатели". 10.55 "Дачный ответ". 12.00 "Развод по-русски". 13.20 "Дорожный патруль-4". 15.05 "ГРУ. Тайны военной разведки". 16.25 "Следствие вели...". 17.25 "И снова здравствуйте!". 18.30 "Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю". 20.00 "Чистосердечное признание". 21.00 "Центральное телевидение". 21.55 "Александр Буйнов. Исполвье назло смерти". 22.55 "НТВшники". 23.55 "Вопрос чести".

СТВ

07.15 "Солдаты. Дембельский альбом". 09.00, 19.00 "Автопанорама".

09.30 "Свидетель" представляет: самое смешное". 10.20 "Большой завтрак". 11.00 "Миллионер из трущоб". 12.30 "Здравствуй, доктор!". 13.55 Чемпионат Республики Беларусь по футболу. "Шахтер" (Солнгорск) — ФК "Гомель". "Динамо" (Минск) — ФК "Минск". Прямая трансляция. 15.50 "Такова судьба". 16.30 "24 часа". 16.50 "Правда". 17.30 Концерт Михаила Задорнова. 19.30 "Неделя". 20.40 "Неудачи в Америке". 00.50 Профессиональный бокс. 01.50 "Черкизова. Одноразовые люди".

Беларусь 2

07.55, 17.10 "Дайте жалобную книгу". 09.35 "Размова са святаром". 09.45 "Ступени Веры". 10.00 "Тело человека". 10.40 "Ешь и худей". 11.15 "Школа ремонта". 12.20 "Интуиция". 13.30 "Маргоша". 16.35 "Кинопробы". 18.55 Футбол. Чемпионат Англии. "Ливерпуль"—"Манчестер Сити". Прямая трансляция.

21.00 "Спортлото 5 из 36". 21.05 "КЕНО". 21.10 "Навигатор". 21.45 "Воскресариум доктора Парнаса". 00.00 "Битва у Красной скалы".

Мир

05.00 "Георгий Даниеля. Время Кин-дза-дзы". 05.50 "Вкусный мир. Лезгинская кухня". 06.20 "Улицы молодости". 07.55 "Приключения Мумитролля". 08.30 "Давайте рисовать!". 08.45 "Спроси у Всезнамуса". 09.00, 15.00 "Новости Содружества". 09.10 "Знаем русский?". 10.05 "Возвращение Турецкого". 13.00 "Доказательства вины". 14.00 "Правила жизни". 15.10 "Славянский базар". Лучшее. 16.30 "Простые числа". 17.00 "Любовь и прочие групности". 21.00 "Мечта Кассандры". 23.30 "Полночнички". 23.30 "Король фальшивомонетчиков".

01.30 "Новости Содружества. Культура".

Белсат

07.00 "Аб'екты". 07.15 "Зона "Свабоды". 07.45, 12.45 "На колах". 08.10, 13.10 "Кяханне, здрада, жарсць". 09.00, 14.00, 19.35 "Кальханка для самых маленьких". 09.30 "Рэмарка". 09.50, 14.55 "Беларускія лёсы": "Слуцкі збройны чын". 10.20 "Чаму дэмакратыя?". "Кампанія". 11.15 "Макрафон". 11.30 "Трэці афіцэр". 12.20, 18.00 "Два на два". 14.30 "Без ратушы". "Дэструктыўная арганізацыя". Рэпартаж. 15.25 "Улюбёная студэнтка". Маст.фільм. 00.20 "Прэс-экспрэс". 17.15 "Таямніца крэпасці шыфраў". 18.25 "Вагон". 18.35 "Ваенная гульня". Дак.фільм. 19.50 "Гісторыя пад знакам Пагоні". 19.50 "Эльдарада — палыванне на легенду". 20.45 "Моўнік".

21.00, 23.40 Тыдзень у "Аб'екты". 21